

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЕКТ)

на тему:

Організація та методика аналізу кредиторської
заборгованості суб'єкта господарювання

Студентки 2 курсу, 4м групи,
спеціальності 071 «Облік та
оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий аналіз та аудит»

Антоневич Марія
Євгеніївна

*підпис
студента*

Науковий керівник
канд. екон. наук, доцент кафедри
фінансового аналізу та аудиту

Міняйло Вікторія
Петрівна

*підпис
керівника*

Гарант освітньої програми
док. екон. наук, доцент кафедри
фінансового аналізу та аудиту

Назарова Каріна
Олександрівна

*підпис
керівника*

Київ 2019 рік

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

Освітній ступінь «магістр»

Спеціальність «Облік і оподаткування»

Спеціалізація «Фінансовий аналіз та аудит»

Затверджую

Зав. кафедри Назарова К.О.

« ___ » _____ 201__ р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентіві
Антоневич Марії Євгеніївні**

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
«Організація та методика аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання»

Затверджена наказом ректора від «19» жовтня 2018 р. № 3841

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту) 01.11.2019 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)
Мета дослідження: вивчення теоретичних підходів й розробка прикладних рекомендацій з питань удосконалення організації й методики аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.

Об'єкт дослідження є процес організації й методики аналізу кредиторської заборгованості на підприємстві.

Предмет дослідження: є теоретичні засади та прикладні підходи організації та методики аналізу кредиторської заборгованості на підприємстві.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи організації та методики аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

1.1. Зміст та класифікація кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

1.2. Організаційно-управлінські аспекти аналізу кредиторської заборгованості

1.3. Показники та методика аналізу кредиторської заборгованості

Висновки до першого розділу

Розділ 2. Організація аналізу кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «М.М.МЕГРІ»

2.1. Економічна характеристика ТОВ «М.М.Мегрі»

2.2. Аналіз динаміки та структури формування кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

2.3. Удосконалення організації аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

Висновки до другого розділу

Розділ 3. Методика аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання ТОВ «М.М.МЕГРІ»

3.1. Показники та методика аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

3.2. Удосконалення аналітичного механізму управління кредиторською заборгованістю суб'єкта господарювання

3.3. Впровадження автоматизованої системи аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

3.4. Розробка механізму внутрішнього аудиту в системі аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

Висновки до третього розділу

Висновки та пропозиції.

Список використаних джерел.

Додатки.

6. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Написання наукової статті	01.06.19	04.06.19
2.	Написання 1 розділу випускної кваліфікаційної роботи	25.06.19	25.06.19
3.	Написання 2 розділу випускної кваліфікаційної роботи	06.09.19	09.09.19
4.	Написання 3 розділу випускної кваліфікаційної роботи	23.10.19	23.10.19

	кваліфікаційної роботи		
5.	Подання завершеної роботи на кафедру	01.11.19	01.11.19

7. Дата видачі завдання «20» листопада 2018 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____

В. П. Міняйло

9. Гарант освітньої програми _____

К.О. Назарова

10. Завдання прийняв до виконання студент _____ М. Є. Антоневиц

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Представлена випускна кваліфікаційна робота присвячена організації та методиці аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.

В роботі досліджено теоретичні основи організації та методики аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання, а саме: класифікація кредиторської заборгованості; організаційно-управлінські аспекти аналізу кредиторської заборгованості; методика аналізу кредиторської заборгованості.

Дослідження ґрунтується на звітних матеріалах ТОВ «М.М.Мегрі». Студенткою було досліджено динаміку та структуру формування кредиторської заборгованості та надано пропозиції щодо удосконалення організації аналізу кредиторської заборгованості на досліджуваному підприємстві. Також в роботі надано пропозиції щодо удосконалення аналітичного механізму управління кредиторської заборгованості; пропозиції щодо впровадження автоматизованої системи аналізу кредиторської заборгованості на ТОВ «М.М.Мегрі».

Позитивними рисами роботи є її системність та послідовність викладення матеріалу.

Випускна кваліфікаційна робота Антоневиц Марії Євгеніївни відповідає вимогам, що висуваються вищою шкалою до випускної кваліфікаційної роботи і може бути допущена до захисту.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту) В. П. Міняйло

Відмітка про попередній захист _____

(ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студентки Антоневиц М. Є. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____

К.О. Назарова

Завідувач кафедри _____

К.О. Назарова

(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » 201 _____ р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	7
1.1. Зміст та класифікація кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.....	7
1.2. Організаційно-управлінські аспекти аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.....	15
1.3. Показники та методика аналізу кредиторської заборгованості.....	18
Висновки до першого розділу	17
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІЗУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ТОВ «М.М.МЕГРІ»	18
2.1. Економічна характеристика ТОВ «М.М.Мегрі».....	18
2.2. Аналіз динаміки та структури формування кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.....	21
2.3. Удосконалення організації аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.....	25
Висновки до другого розділу	29
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА АНАЛІЗУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ТОВ «М.М.МЕГРІ»	30
3.1. Показники та методика аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.....	30
3.2. Удосконалення аналітичного механізму управління кредиторською заборгованістю суб'єкта господарювання.....	34
3.3. Впровадження автоматизованої системи аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.....	38
3.4. Розробка механізму внутрішнього аудиту в системі аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.....	42
Висновки до третього розділу.....	47
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51
ДОДАТКИ.....	57

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринкових відносин взаємостосунки між суб'єктами господарювання здебільшого визначаються грошовими розрахунками. В процесі господарювання у компанії виникають розрахункові взаємовідносини з іншими ринковими суб'єктами. Ці взаємозв'язки ґрунтуються на використанні грошей у їх функціональному призначенні – засобів обігу і платежу. Водночас, підприємство виступає як постачальником так і споживачем ресурсів. Отже, для нормального функціонування найважливіших ділянок господарської системи потрібно володіти релевантною інформацією щодо фінансового стану компанії, передусім про кредиторську заборгованість.

Економічні суб'єкти на власний розсуд обирають ринкові сегменти для збуту, постачальників та підрядників, напрями фінансування, а тому мають надавати особливу увагу розрахункам з контрагентами. Враховуючи існуючу кризу неплатежів питання аналізу та оцінювання кредиторської заборгованості набуває вийняткового значення.

Проблематика удосконалення методичних аспектів аналізу кредиторської заборгованості засвідчується зростанням її частки у складі зобов'язань підприємств до 50-60 %. Це спричинено невиконанням фінансових обов'язків перед контрагентами та погіршенням ліквідності балансу. Рациональна організація аналізу кредиторської заборгованості, передусім, повинна сприяти скороченню прострочення строків платежу і погіршення бізнес-відносин з кредиторами.

Враховуючи вищезазначене, дослідження змісту, організації й методики аналізу кредиторської заборгованості є надзвичайно актуальною науково-практичною проблемою та вимагає детального розгляду.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження питань аналізу кредиторської заборгованості на підприємствах здійснювали у своїх працях відомі вітчизняні науковці. Так, С.Л. Береза, М.Д. Білик, Р.П. Гончарук, В.В. Сопко, Н.О.

Матицина, К.О. Назарова досліджували теоретичні аспекти визначення суті кредиторської заборгованості, зокрема проблеми її наукового тлумачення. Інші науковці, серед яких В.О. Гуня, Ю.С. Цал-Цалко, В.Ю. Гордополов – зосереджували власні дослідження в галузі питань класифікації кредиторської заборгованості. Однак, не зважаючи на значний науковий інтерес до питань управління, контролю й аналізу кредиторської заборгованості, а отже велику кількість наукових доробок у цій сфері, нині відсутній комплексний підхід до їх вирішення.

Мета випускної кваліфікаційної роботи полягає у вивченні теоретичних підходів й розробці прикладних рекомендацій з питань удосконалення організації й методики аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- вивчити зміст та класифікацію кредиторської заборгованості підприємства;
- дослідити організаційно-управлінські аспекти аналізу кредиторської заборгованості підприємства;
- визначити показники та методику аналізу кредиторської заборгованості;
- надати економічну характеристику підприємства;
- провести аналіз динаміки та структури формування кредиторської заборгованості підприємства;
- обґрунтувати напрями удосконалення організації аналізу кредиторської заборгованості підприємства;
- запропонувати прикладні аспекти показників та методики аналізу кредиторської заборгованості підприємства;
- запропонувати напрями удосконалення аналітичного механізму управління кредиторською заборгованістю підприємства;
- впровадити автоматизовану систему аналізу кредиторської заборгованості підприємства;
- розробити механізм внутрішнього аудиту в системі аналізу кредиторської

заборгованості підприємства.

Об'єктом дослідження є процес організації й методики аналізу кредиторської заборгованості на підприємстві ТОВ «М.М.Меґрі».

Предметом дослідження є теоретичні засади та прикладні підходи організації та методики аналізу кредиторської заборгованості на підприємстві ТОВ «М.М.Меґрі».

Методи дослідження. Для досягнення поставлених проблемних завдань та реалізації мети дослідження застосовано систему економічних методів й методик. Релевантність й достовірність дослідження забезпечувалось застосуванням методів логічного узагальнення (з метою визначення організаційно-економічних основ проведення аналізу кредиторської заборгованості), порівняльного аналізу (в процесі узагальнення індикаторів кредиторської заборгованості), наукової абстракції (з метою здійснення видової класифікації кредиторської заборгованості, дослідження чинників впливу на розмір кредиторської заборгованості).

Інформаційними джерелами дослідження були чинні нормативно-правові акти України, офіційна інформація Державної служби статистики України, отримані в ході особистих досліджень аналітичні матеріали суб'єкта господарювання, аналітичні й науково-практичні публікації із визначеної наукової проблеми.

Наукова новизна одержаних результатів. Найбільш вагомими науковими результатами, що відображають наукову новизну та особистий авторський внесок, полягають у такому:

- представлено авторську організаційно-методичну модель аналізу кредиторської заборгованості підприємства;
- запропоновано комплекс заходів щодо розвитку й покращення організації аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання в частині проведення внутрішнього аудиту.

Практичне значення отриманих результатів. Головні висновки й прикладні рекомендації випускної кваліфікаційної роботи можуть бути

впроваджені в практиці для оптимізації кредиторської заборгованості та її аналітичного забезпечення.

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження опубліковано 1 наукову працю за темою «Особливості організації контролю кредиторської заборгованості суб'єктів господарювання» загальним обсягом 1,2 друк. арк. у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ «Аналітичні та аудиторські імперативи діяльності підприємства».

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаної літератури. Основний зміст роботи викладено на 50 сторінках. Список використаної літератури налічує 52 джерела. Робота містить 17 додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Зміст та класифікація кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

В процесі здійснення господарської діяльності господарюючі суб'єкти вступають у складні взаєностосунки з іншими ринковими суб'єктами, державними організаціями, фізичними особами тощо. Такі взаєностосунки визначають необхідність виникнення кредиторської заборгованості. Таким чином, кредиторська заборгованість вважається важливим фактором, який чинить вплив на фінансово-майновий стан суб'єкта господарювання. Імідж підприємства та його розрахункова дисципліна в повній мірі залежать від раціональної організації аналітичного процесу кредиторської заборгованості. Враховуючи сказане вище, вивчення змісту, класифікації та методичних аспектів аналізу кредиторської заборгованості виявляється надзвичайно актуальною науково-практичною проблемою та потребує досконалого розгляду.

В фаховій літературі відсутній загальновизначений підхід до трактування категорії «кредиторська заборгованість». Окремі, найбільш розповсюджені наукові дефініції поняття «кредиторська заборгованість» представлено у додатку А.

Так, Панченко О.М. пропонує трактувати кредиторську заборгованість таким чином: «складова кругообороту капіталу, яка являється предметом обов'язкових правових відносин між боржником та його кредитором, які з'явилися у фазі постачання і характеризуються гривневим еквівалентом» [34, с. 164].

Водночас, Майборода О.Є., Косарева І.П., Корабейнікова І.О.

кредиторську заборгованість визначають як форму розрахунку за продукцію і послуги, що купують у ході операцій фірми, що повторюються з певною періодичністю і застосовуються у виробничому процесі (в якості ресурсів) або з метою перепродажу [24, с. 398].

На думку Міщенко Н.Д., Міщук А.І., кредиторська заборгованість, рахунки до сплати вважаються сумами, що нараховуються постачальниками за придбання у них продукції чи послуг в кредит [28, с. 293].

Науковці Гнатенко Є.П. та Волошина В.В. визначають, що кредиторська заборгованість є заборгованістю суб'єкта господарювання іншим суб'єктам розрахункових відносин, що виникла у ході реалізованих раніше дій (подій), має гривневий еквівалент і щодо якої у компанії існують обов'язки її покриття в певний термін [8, с. 40].

Однак, Цал-Цалко Ю. С. визначає кредиторську заборгованість як тимчасове акумулювання активів у майно суб'єкта господарювання на основі тимчасово безоплатного отримання майна інших підприємств [49, с. 200].

Томчук О.Ф. ідентифікує кредиторську заборгованість як тимчасово акумульовані господарюючим суб'єктом у своє користування фінансові кошти, що мають бути повернені іншій юридичній чи фізичній особі [47, с. 161].

Отже, з проведеного ретроспективного аналізу представлених трактувань категорії «кредиторська заборгованість» зрозуміло, що існують незначні розбіжності у трактуванні цього терміну. Загалом науковці відображають кредиторську заборгованість як грошові кошти, окремі як частину активів або розрахункову форму сплати за товари та послуги.

Отже, пропонуємо кредиторську заборгованість трактувати як результат економіко-правових відносин господарюючого суб'єкта, що є наслідком реалізації певної дії одного ринкового суб'єкта до іншого суб'єкта господарювання щодо купівлі товарно-матеріальних ресурсів, грошових коштів або інших активів, реалізації послуг, виконання робіт та відображає появу у кредитора право вимоги.

Кредиторська заборгованість, яка розглядається як форма позичкового капіталу визначається певними ключовими характеристиками (додаток Б).

Основу побудови аналітичної системи кредиторської заборгованості відображає її видова класифікація. Аналіз фахової літератури дає різностороннє уявлення щодо особливостей визначення класифікаційних ознак та видів кредиторської заборгованості, яку деякі науковці називають зобов'язаннями [1; 6; 19; 24], оскільки їй притаманні відповідні класифікаційні ознаки зобов'язань.

З метою фінансового обліку П(С)БО 11 «Зобов'язання» визначає класифікацію зобов'язань таким чином (рис. 1.1).

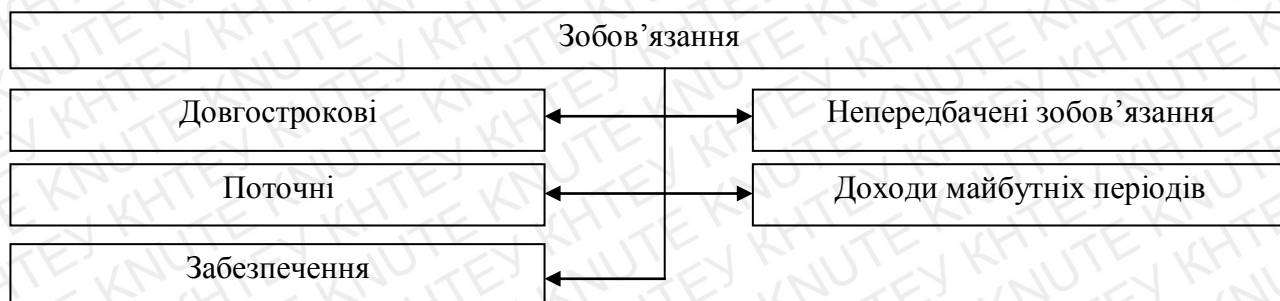

Рис. 1.1. Класифікація зобов'язань за П(С)БО 11 «Зобов'язання»

Джерело: узагальнено за [38]

Таким чином, П(С)БО 11 відображає загальну класифікацію, що є універсальною для любого підприємства. П(С)БО 11 «Зобов'язання» відображає правові основи формування та аналізу інформації щодо кредиторської заборгованості, і відповідні вимоги про її розкриття у фінансовій звітності, узагальнену класифікацію зобов'язань, що є спільною для багатьох господарюючих суб'єктів [38].

На основі узагальнення наукових підходів окремих вчених [17; 24; 25; 36; 47] для управління кредиторською заборгованістю найбільш доцільно виділити такі види кредиторської заборгованості за розрахунками (рис. 1.2).

Дотримання і належна підтримка сталого фінансового становища підприємством є основою його подальшого фінансово-економічного розвитку. Адже при незначній платоспроможності компанія потребуватиме визначення основною метою розвитку не капіталізацію майна та зростання добробуту

власників підприємства, а завдання щодо виживання на відповідному ринку. Можна стверджувати, що значення аналізу кредиторської заборгованості виявляється у важливості цього інструменту у системі фінансового управління підприємством в сучасних умовах [46, с. 221].

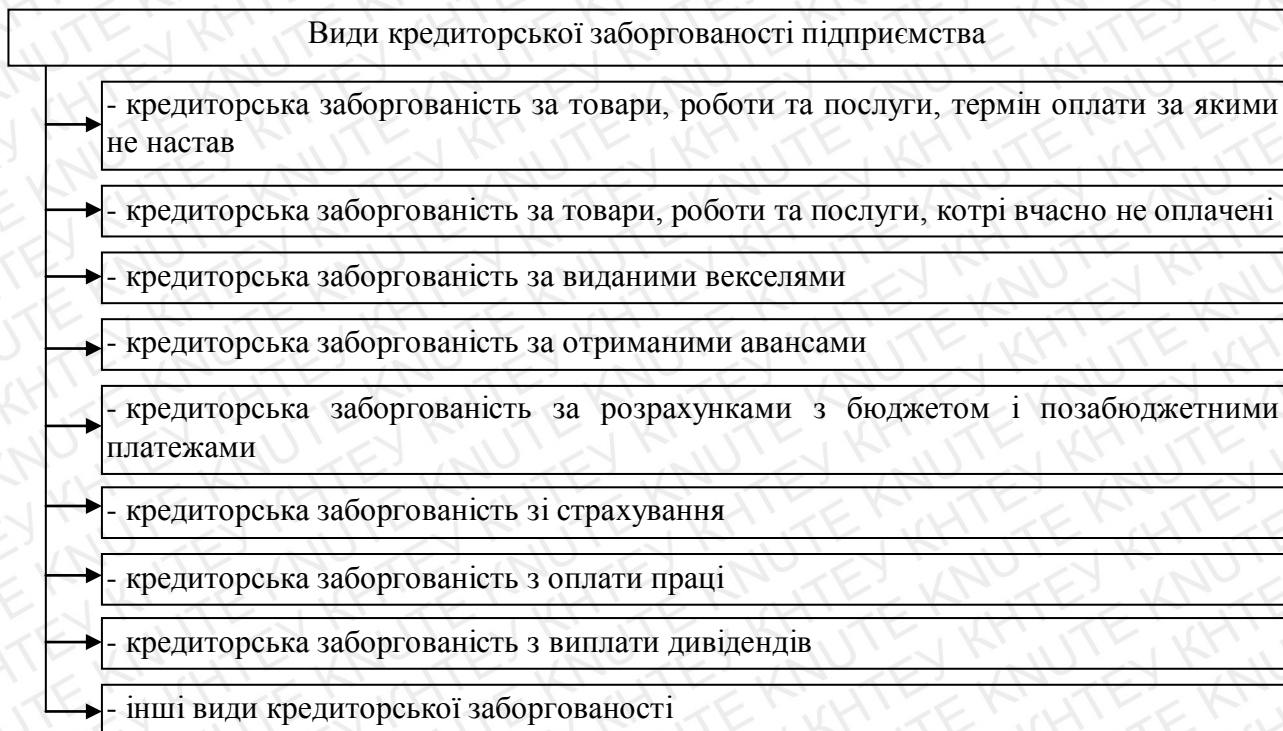

Рис. 1.2. Види кредиторської заборгованості

Джерело: узагальнено за [17; 24; 25; 36; 47]

Таким чином, в результаті проведеного дослідження, доцільно зробити висновок, що належна організація формування кредиторської заборгованості на підприємстві має виняткове значення, тому що сприяє інформаційному упорядкуванню, зростанні прозорості та релевантності даних розрахункових операцій за власними зобов'язаннями. Також, аналітичне забезпечення здійснення розрахунків з кредиторами підвищуватиме своєчасність таких розрахунків з контрагентами на протязі обумовленого договором терміну і поліпшенню фінансово-майнового стану суб'єкта господарювання, а, отже, матиме виняткове значення у його виробничо-господарській діяльності.

1.2. Організаційно-управлінські аспекти аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

В результаті розвитку ринкових відносин підвищується ступінь відповідальності та автономності господарюючих систем в ухваленні управлінських рішень щодо формування оптимальності розрахунків з кредиторами. Тому з'являється потреба в здійсненні моніторингу й аналізу стану цих розрахунків. Особливо актуальним для підприємства є постійний аналіз його кредиторської заборгованості для ухвалення раціональних рішень щодо управління його оборотними активами та запобігання настанню кризових явищ [22, с. 336].

Модель управління кредиторською заборгованістю складається з таких складових елементів (рис. 1.3).

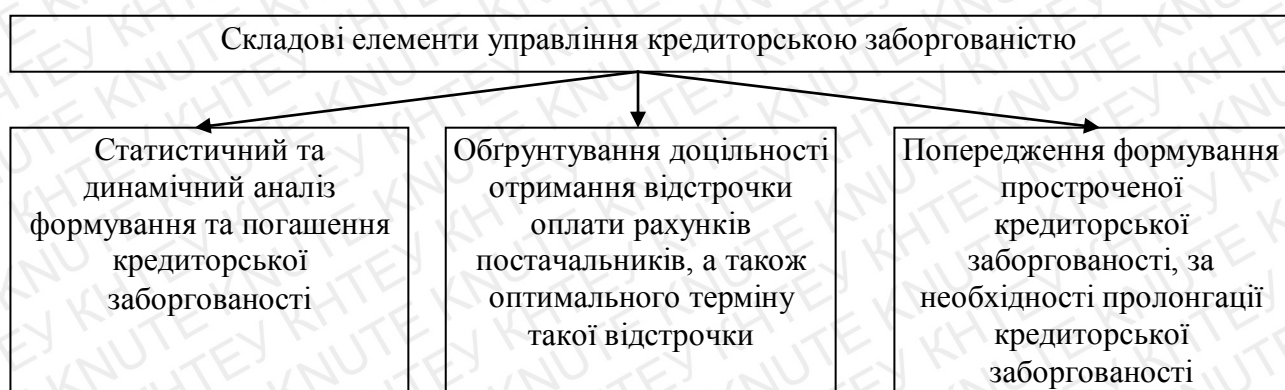

Рис. 1.3. Місце аналізу у системі управління кредиторською заборгованістю на підприємстві

Джерело: узагальнено за [47]

Таким чином, важливим складовим елементом механізму управління кредиторською заборгованістю є її ґрунтовний аналіз, тому менеджмент фірми має володіти оперативною та якісною інформацією щодо розміру кредиторської заборгованості, що формується в системі аналітичного фінансового обліку.

Вважаємо, що аналіз кредиторської заборгованості компанії дає змогу вирішувати певні завдання у розвитку суб'єкта господарювання (рис. 1.4).

Аналіз кредиторської заборгованості здійснюють у такій же послідовності, як і дебіторської. Її оцінюють в цілому, а потім за окремими видами та

кредиторами. На базі інформації балансу та аналітичного обліку розрахунків з кредиторами відображають зміни, які сталися в обсязі і структурі кредиторської заборгованості, реальність та характер заборгованості, а також строк і причини її формування. Значна увага має надаватись простроченій кредиторській заборгованості [17, с. 68].

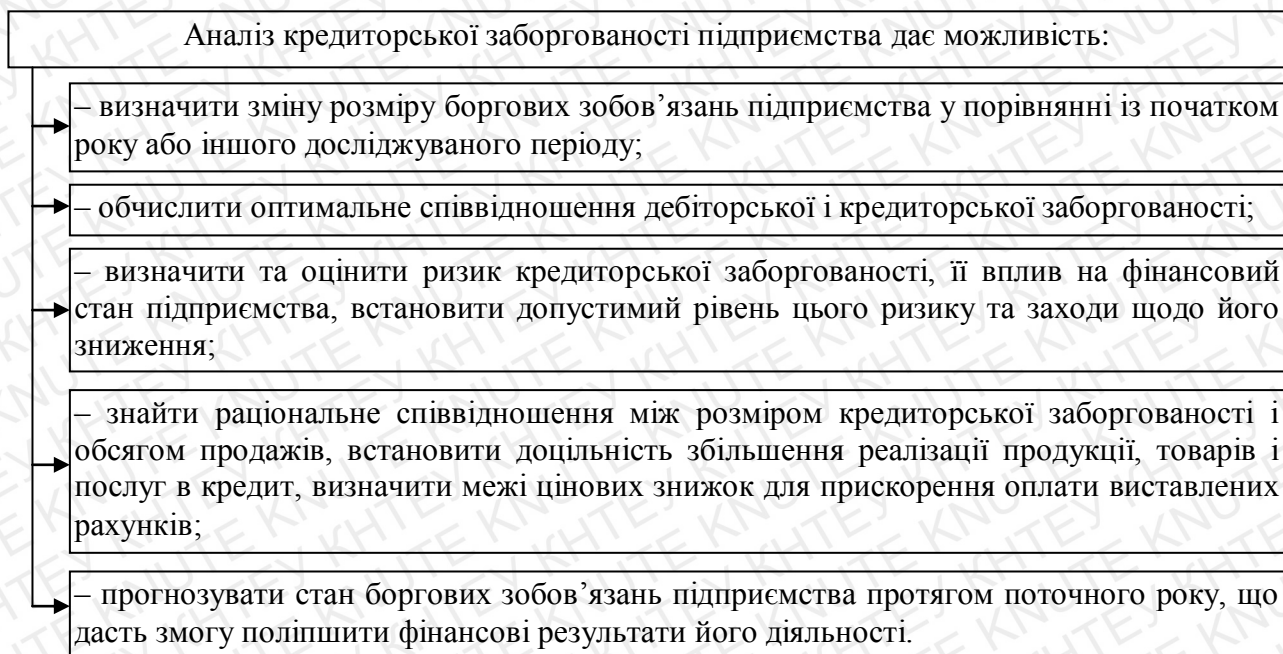

Рис. 1.4. *Можливості аналізу кредиторської заборгованості підприємства*

Джерело: узагальнено за [4]

В процесі аналізу кредиторської заборгованості, передусім, необхідно розробити організаційно-методичну модель аналізу (додаток В) на основі звітності підприємства (додаток В.1).

Процес аналізу кредиторської та дебіторської є аналогічним. Також з використанням інформаційної бази обліку та фінансової звітності визначається характер кредиторської заборгованості, її строки, а також зміни у обсягах. Прострочена кредиторська заборгованість має бути в центрі уваги аналітичної системи підприємства [4, с. 26].

Аналіз кредиторської заборгованості слід починати з оцінювання її складу та структури за інформацією Форми 1 «Баланс». Далі оцінюють питому частку кожного типу кредиторської заборгованості в її структурі. Такі індикатори розраховують за планом і фактично, і в ході їх порівняння визначають

структурні відхилення кредиторської заборгованості, виявляють причини змін певні її елементів і формують заходи щодо оптимізації заборгованості, особливо тих її елементів, що мають негативний вплив на розвиток підприємства [12, с. 66]. Кожний з сформованих інформаційних запитів управління може бути задоволений на основі використання відповідного інструментарію аналізу заборгованості (рис. 1.5).

Рис. 1.5. Аналітично–методичний інструментарій в інформаційному забезпеченні управління кредиторською заборгованістю

Джерело: узагальнено за [50]

Можна зробити висновок, що головне стратегічне завдання аналітично-управлінської діяльності з кредиторською заборгованістю виявляється в поліпшенні платежів з боку клієнтів фірми, скороченні «поганих» боргів, в здійсненні ефективної політики збуту, недопущенні необґрунтованого

підвищення кредиторської заборгованості, особливо простроченої, тому що це приводить до зростання штрафів, санкцій, розірвання договірних угод, загрози недотримання безперебійності постачань товарно-матеріальних ресурсів і т.д.

1.3. Показники та методика аналізу кредиторської заборгованості

Дослідження засвідчили, що аналіз кредиторської заборгованості господарюючого суб'єкта доцільно проводити за відповідною послідовністю етапів (рис. 1.6).

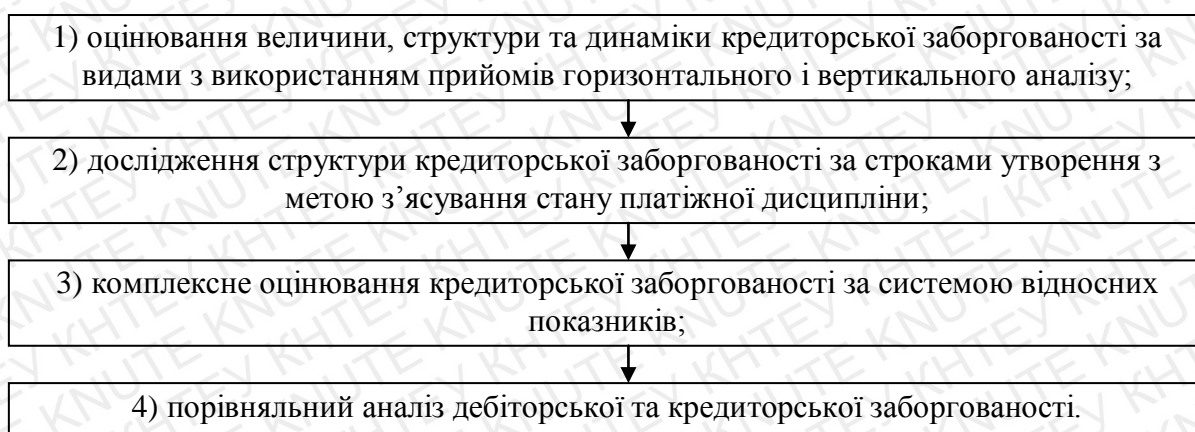

Рис. 1.6. *Послідовність етапів проведення аналізу кредиторської заборгованості підприємства*

Джерело: узагальнено за [25]

Оскільки, кредиторська заборгованість є показником, що чинить вплив на фінансовий стан підприємства, різні вчені розглядають відповідні методики її аналізу [5; 6; 8; 17; 23; 47]. Так, Булат Г.В. виділяє нормативний метод, основою якого є комплекс фінансових норм й техніко-економічних нормативів, які відображають абсолютну величину заборгованості, а також напрями їх фінансового забезпечення. Також, автор стверджує, що норми й нормативи можливо класифікувати за типами контрагентів, видів фінансових розрахунків, термінів погашення [5, с. 57]. На думку Гнатенко Є.П. розрахунково-аналітичний метод виявляється у тому, що на базі фінансово-економічних показників заборгованості за відповідні періоди, які приймаються за базові, та індексів їх коливань у наступному періоді відповідно до трансформації моделі фінансових розрахунків формується планова величина кредиторської

заборгованості на підприємстві [8, с. 41]. На базі досліджень відмінних методик здійснення аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання, авторами Мазур В.А., Томчук О.Ф. визначена методика аналізу зобов'язань, завданням якої слід вважати виявлення ознак неплатоспроможності фірми та запобігання її банкрутству [23, с. 14]. Разом з тим значна кількість сучасних науковців вважають, що аналіз кредиторської заборгованості не можливо здійснити в повному, або у максимально точному обсязі за одним методичним підходом до аналізу. Так, наприклад, такі науковці як Власова Н.О., Носач Л.Л. застосовують одразу декілька стандартних методів аналізу кредиторської заборгованості [48, с. 134]. На нашу думку, головні методичні підходи щодо аналізу кредиторської заборгованості доцільно представити на рис. 1.7.

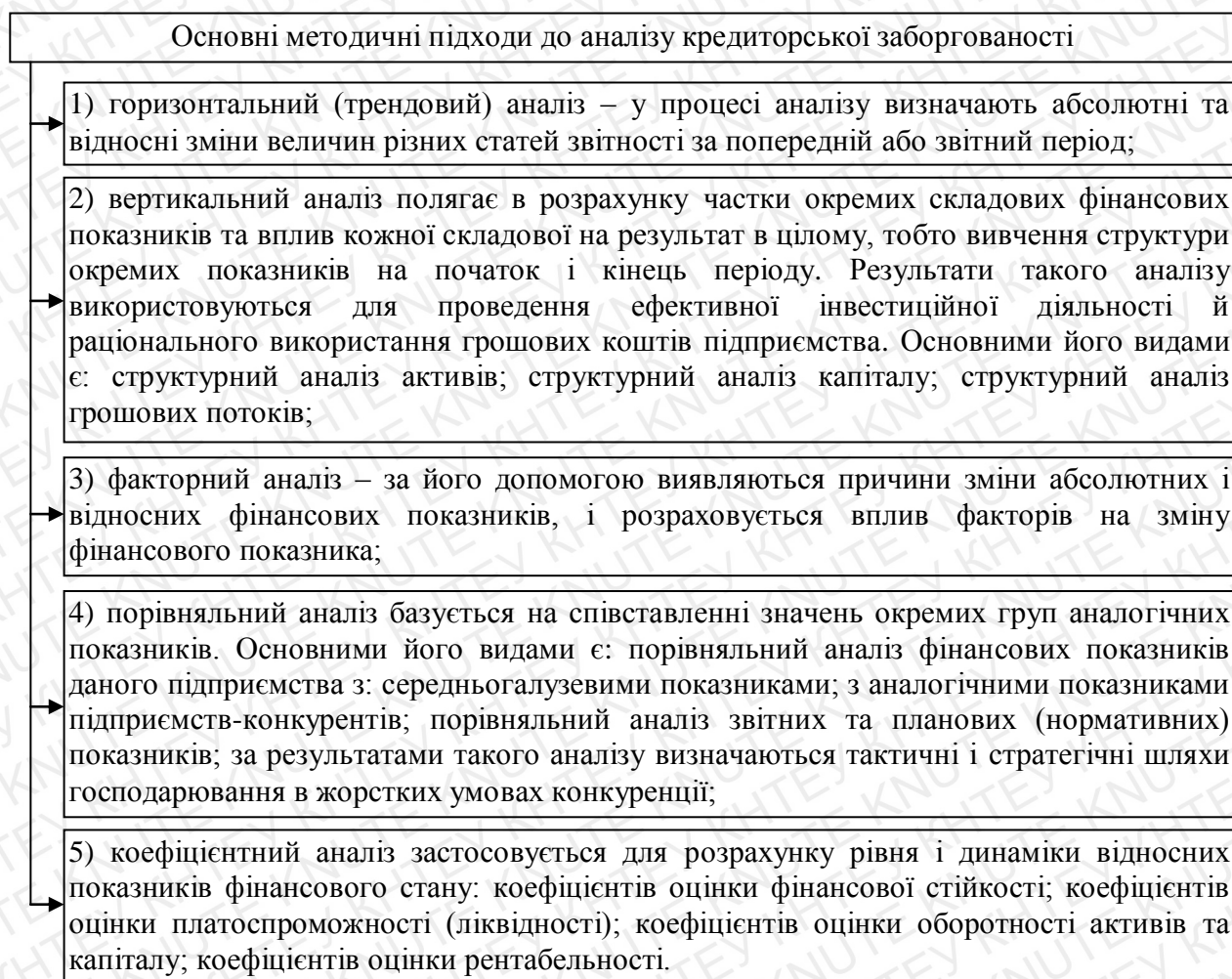

Рис. 1.7. Основні методичні підходи до аналізу кредиторської заборгованості

Джерело: узагальнено за [5; 6; 8; 17; 23; 47]

У контексті уведення у дію НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [32] індикатори комплексного аналізу кредиторської заборгованості вважаємо за необхідне розраховувати за методикою, представленою на рис. 1.8.

Показник	Порядок розрахунку за даними форм № 1,2 (рядки)
Коефіцієнт обертання поточної кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Ф. № 2: 2050}}{\text{Ф. № 1: (сума із 1610 по 16501, гр.3+ + сума із 1610 по 16501, гр.4) : 2}}$
Тривалість одного обороту (середній період погашення) поточної кредиторської заборгованості, днів	360 : коефіцієнт обертання поточної кредиторської заборгованості
Частка поточної кредиторської заборгованості в капіталі, %	$\frac{\text{Ф. № 1: (сума із 1610 по 1650)} \times 100}{\text{Ф. № 1: 1900}}$
Частка поточної кредиторської заборгованості в зобов'язаннях і забезпеченнях, %	$\frac{\text{Ф. № 1: (сума із 1610 по 16501)} \times 100}{\text{Ф. № 1: 1595+1695+1700}}$
Відношення поточної кредиторської заборгованості до оборотних активів, %	$\frac{\text{Ф. № 1: (сума із 1610 по 16501)} \times 100}{\text{Ф. № 1: 1195}}$
Припадає поточної кредиторської заборгованості на 1 грн поточної дебіторської заборгованості, грн	$\frac{\text{Ф. № 1: (сума із 1610 по 1650)}}{\text{Ф. № 1: (сума із 1125 по 1155)}}$
Відношення поточної кредиторської заборгованості до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), %	$\frac{\text{Ф. № 1: (сума із 1610 по 1650)} \times 100}{\text{Ф. № 2: 2000}}$
Коефіцієнт співвідношення періодів погашення поточної дебіторської та поточної кредиторської заборгованості	$\frac{\text{тривалість одного обороту поточної дебіторської заборгованості}}{\text{тривалість одного обороту поточної кредиторської заборгованості}}$

Рис. 1.8. Показники комплексного оцінювання кредиторської заборгованості

Джерело: узагальнено за [32]

За результатами здійсненого дослідження вважаємо за необхідне узагальнити, що комплексний аналіз кредиторської заборгованості слід вважати однією з найважливіших складових діагностики фінансового стану, що дасть можливість встановлювати оптимальні розміри кредиторської заборгованості для господарюючого суб'єкта, що не будуть перешкоджати його фінансово-господарській діяльності.

Висновки до розділу 1

За результатами проведеного дослідження теоретичних основ організації та методики аналізу кредиторської заборгованості підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Встановлено, що у фаховій літературі відсутній загальновизначений підхід до трактування категорії «кредиторська заборгованість». Обгрунтовано, що загалом науковці відображають кредиторську заборгованість як грошові кошти, окремі як частину активів або розрахункову форму сплати за товари та послуги.

2. Запропоновано кредиторську заборгованість трактувати як результат економіко-правових відносин господарюючого суб'єкта, що є наслідком реалізації певної дії одного ринкового суб'єкта до іншого суб'єкта господарювання щодо купівлі товарно-матеріальних ресурсів, грошових коштів або інших активів, реалізації послуг, виконання робіт та відображає появу у кредитора право вимоги.

3. В результаті проведеного дослідження, визначено, що належна організація формування кредиторської заборгованості на підприємстві має вийняткове значення, тому що сприяє інформаційному упорядкуванню, зростанні прозорості та релевантності даних розрахункових операцій за власними зобов'язаннями.

4. Доведено, що головне стратегічне завдання аналітично-управлінської діяльності з кредиторською заборгованістю виявляється в поліпшенні платежів з боку клієнтів фірми, скороченні «поганих» боргів, в здійсненні ефективної політики збуту, недопущенні необгрунтованого підвищення кредиторської заборгованості, особливо простроченої, тому що це приводить до зростання штрафів, санкцій, розірвання договірних угод, загрози недотримання безперебійності постачань товарно-матеріальних ресурсів і т.д.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІЗУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ТОВ «М.М.МЕГРІ»

2.1. Економічна характеристика ТОВ «М.М.Мегрі»

Компанія ТОВ «М.М.Мегрі» займається оптовими поставками і продажем на території України і країн СНД продукції корпорації «Schmees GmbH», Німеччина. Компанія «Schmees GmbH» виробляє: ТМ «Ream Quartett» - креми і бальзами для догляду за шкірою; ТМ «VITAWOHL» - бальзами для ніг з вітамінами, сіль для ванн, масажне масло і охолоджуючі гелі; ТМ «4YOURBABY» - дитячі шампуні, гелі, креми; ТМ «Kiddy Care» і «Colutti Kids» - дитяча серія шампунів-гелів і піни для ванни з приємними фруктовими ароматами; ТМ «HERBAMEDICUS» - Серія Herbamedicus представлена бальзамами і кремами лікувального призначення. У виробництві цих товарів використовуються екстракти рослин, які мають цілющі властивості, знімають запальні процеси і больові синдроми; ТМ «Soft & Gentle» - гелі для душу, шампуні, рідке мило і тоніки для волосся; ТМ «Klaro» і «Klaro Car» - побутова хімія для дому та автомобіля [33].

Основні відомості про ТОВ «М.М.Мегрі» як суб'єкта господарської діяльності наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Основні відомості про ТОВ «М.М.Мегрі» як суб'єкта господарювання [33]

Характеристика	Відомості
1. Найменування підприємства	Товариство з обмеженою відповідальністю «М.М.Мегрі»
2. Серія та номер документа про державну реєстрацію юридичної особи (за наявності)	АА 502180
3. Дата здійснення державної реєстрації	25.06.2013
4. Зареєстрований капітал (грн)	1100000,00
5. Відсоток акцій у зареєстрованому капіталі, що належать державі	0,000000

Продовження таблиці 2.1

6. Відсоток акцій (часток, паїв) зареєстрованого капіталу, яку передано до статутного капіталу державного (національного) акціонерного товариства та/або холдингової компанії	0,000000
7. Середня чисельність персоналу (осіб)	45
8. Основні види діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД	46.90. Неспеціалізована оптова торгівля
9. Керівник	Лук'яненко Світлана Миколаївна
10. Код ЄДРПОУ	38735535
11. Юридична адреса	02094, м.Київ, Деснянський район, вул. Магнітогорська, будинок 1-Б, офіс 204

Джерело: побудовано автором

Стратегією підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» є орієнтація на найвищу товарів та послуг продукції з урахуванням сучасних вимог споживачів, розширення товарного асортименту, що випускається, розробка новітніх видів продукції і підтримку репутації надійного партнера на національному та зарубіжному ринках [33]. Загальна характеристика економічного розвитку господарюючого суб'єкта на базі аналізу його фінансово-господарського стану вважається одним з визначальних інструментів оцінювання конкурентноздатності ТОВ «М.М.Мегрі». Передусім, потрібно здійснити розрахунок гоовних економічних індикаторів діяльності ТОВ «М.М.Мегрі» згідно даних табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Динаміка основних економічних показників розвитку ТОВ «М.М.Мегрі»
протягом 2014-2018 р.**

Показники	Роки					2018 р. до 2014 р.	
	2014	2015	2016	2017	2018	+, -	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	40912	45588	54123	63177	70124	29212,00	71,40
Валовий прибуток, тис. грн.	12308	10640	14171	18599	21620	9312,00	75,66
Чистий прибуток, тис. грн.	3404	2072	3583	5012	7676	4272,00	125,50
Середньооблікова чисельність працівників, чол.	39	43	41	43	45	6,00	15,38
Середньорічна вартість:							
– необоротних активів;	12530,00	15068,00	16760,00	19579,00	17490,00	4960,00	39,58
– оборотних активів	4938,00	6078,00	6886,50	6426,00	8766,00	3828,00	77,52

Продовження таблиці 2.2

Фондовіддача, грн	3,27	3,03	3,23	3,23	4,01	0,74	22,79
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, оборотів	8,29	7,50	7,86	9,83	8,00	-0,29	-3,45
Продуктивність праці, тис. грн.	1049,03	1060,19	1320,07	1469,23	1558,31	509,29	48,55
Рентабельність господарської діяльності, %	8,32	4,55	6,62	7,93	10,95	2,63	x

Джерело: побудовано автором

Визначено, що фірма ТОВ «М.М.Мегрі» функціонує прибутково, про що засвідчують дані показників доходу від продажу товарів, чистого прибутку. Так, в 2014 році чистий дохід від продажу товарів склав 40912 тис.грн. В 2018 році спостерігалось зростання виручки на 29212 тис.грн або на 71,40% порівняно з 2014 роком, що становило 70124 тис.грн.

Чистий прибуток компанії є високим, і як позитивне потрібно зазначити його збільшення в 2014-2018 роках. Так, якщо в 2014 році він складав 3404 тис.грн., то в 2018 році його значення сягало 7676 тис.грн. або 125,50 % показника 2014 року. Спостерігається тенденція до зростання й показника середньорічної вартості необоротних та оборотних засобів. Ці показники у 2014 році склали 12530 й 4938 тис.грн., а у 2018 році їх вартість зросла і становила відповідно 17490 та 8766 тис.грн (спостерігалось зростання на відповідно 39,58 та 77,52 %). Фондовіддача, іншими словами індикатор, який відображає ефективність використання основного капіталу має досить значне, та позитивне значення. Аналіз засвідчує, що в 2018 році вона мала значення на рівні 4,01 грн., що 1,74 грн. більше величини у 2014 року. Негативною тенденцією слід вважати загальне скорочення ефективності використання обігових засобів, про що засвідчують дані індикатора оборотності оборотних активів. Якщо в 2014 році даний показник мав значення 8,29 обороти, то в 2018 році спостерігалось скорочення оборотності на 3,45 %. Потрібно зазначити, що ТОВ «М.М.Мегрі» має позитивну рентабельність, однак в 2015 році мала місце тенденція до скорочення рівня рентабельності порівняно з 2014 роком.

Таким чином, за даними проведеної діагностики основних показників діяльності торговельної компанії ТОВ «М.М.Мегрі» можна зробити висновок

щодо того, що підприємство функціонує ефективно та покриває свої витрати за рахунок отриманих доходів, що відображається в збільшенні чистого прибутку. Результати діагностики фінансово-майнового стану суб'єкта господарювання дають можливість зауважити, що ТОВ «М.М.Мегрі» володіє надзвичайно стабільним станом в параметрах співвідношення сформованого капіталу та поточних зобов'язань.

2.2. Аналіз динаміки та структури формування кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

В результаті вивчення наукових підходів щодо аналізу кредиторської заборгованості, передусім, на базі форми звітності №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», необхідно здійснити аналіз кредиторської заборгованості за представленими етапами на прикладі компанії ТОВ «М.М.Мегрі». Перш за все, проведемо аналіз складу, структури й динаміки кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі».

Динаміка формування кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» представлена у додатку Г.

Результати проведеного дослідження засвідчили, що у 2018 році відбулося зростання вартості кредиторської заборгованості (поточних зобов'язань) компанії ТОВ «М.М.Мегрі» на 1476 тис.грн. ,або на 76,72 % в порівнянні з 2014 роком, що склало 3400 тис.грн. В динаміці відбулося найбільше зростання поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування у 5 разів, або на 440 тис.грн, що у 2018 році склало 528 тис.грн. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці у 2014 році становила 228 тис.грн. ,а у 2018 році відбулося її збільшення на 1012 тис.грн., або у 4,49 разів, що склало 1252 тис.грн. Поточна кредиторська заборгованість перед банками, також, має тенденцію до зростання, а саме на 576 тис.грн., або на 135, 85 %. Водночас, відбулося певне скорочення поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги підприємства на 156 тис.грн., або на

37,14 % та іншої поточної кредиторської заборгованості на 548 тис.грн., або на 91,33 %. Також, слід зазначити, ТОВ «М.М.Мегрі» не має довгострокової кредиторської заборгованості за досліджуваний період.

Структура формування кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» представлена у додатку Д.

В результаті представленого аналізу слід визначити, що в структурі загальної кредиторської заборгованості компанії найбільшу питому частку у 2018 році займає поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці, а саме 36,8 % та поточна кредиторська заборгованість перед банками – 29,4 %. Водночас, відбулося скорочення частки іншої поточної кредиторської заборгованості у 2018 році на 29,7 % та поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 14,1 %. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування в загальній структурі заборгованості становила 15,5 %, що на 11,0 пунктів більше, ніж у 2014 році.

В процесі дослідження структурних зрушень кредиторської заборгованості доцільно провести дослідження її співвідношення з власним капіталом підприємства ТОВ «М.М.Мегрі». Це пов'язано з тим, що формування майна (активів) підприємства відбувається з використанням власних та залучених коштів, а тому необхідно розглянути структурні зрушення у створенні майнового потенціалу ТОВ «М.М.Мегрі». Власний капітал відображається у першому розділі пасивів балансу підприємства, а кредиторська заборгованість у третьому розділі.

Частка кредиторської заборгованості в загальних зобов'язаннях підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» розрахована за даними додатку Е.

Результати аналізу засвідчили, що загальні зобов'язання підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» у 2018 році становили 30780 тис.грн., що на 11220 тис.грн., або на 57,36 % більше рівня 2014 року. Власний капітал підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» у 2018 році становив 27380 тис.грн., що на 9748 тис.грн., або на 55,29 % більше рівня 2014 року. Варто зазначити, що відбулося зростання і вартості кредиторської заборгованості (поточних зобов'язань) фірми на 1476 тис.грн., або на 76,72 % у 2018 році. Доводиться констатувати, що головним

джерелом фінансування активів фірми є власний капітал, адже у 2018 році він посідав 89 % у структурі загальних зобов'язань ТОВ «М.М.Мегрі». Водночас, відбулося зменшення питомої частки власного капіталу у структурі пасивів на 1,1 пункт.

Більш наочно питому вагу поточної кредиторської заборгованості в формуванні майна підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» представлено на рис. 2.1.

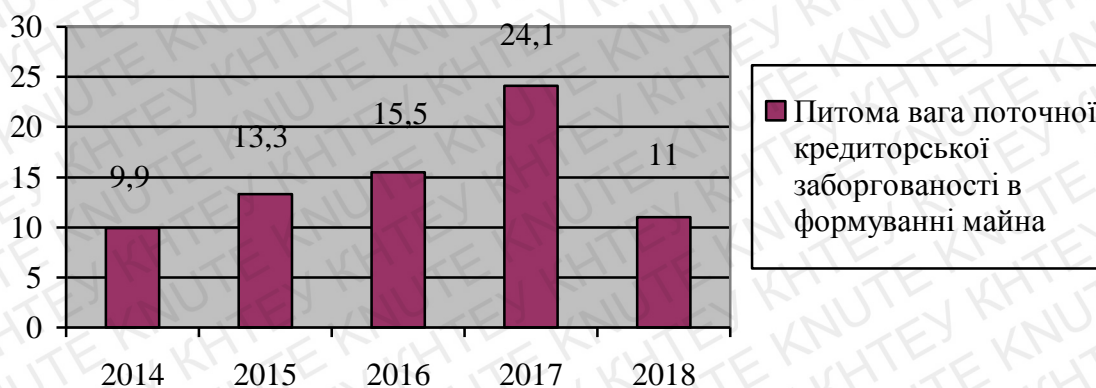

Рис. 2.1. Питома вага поточної кредиторської заборгованості в формуванні майна підприємства ТОВ «М.М.Мегрі», %

Джерело: побудовано автором

Отже, можна стверджувати, що найбільш залежним від зовнішніх джерел фінансування підприємство було у 2017 році, коли поточна кредиторська заборгованість становила 24,1 % в структурі пасивів.

В цілому, підприємство характеризується порівняно невисокою часткою кредиторської заборгованості (поточних зобов'язань) у структурі його майна, а значення 2018 року на рівні 11,0 % засвідчує високий фінансової автономності.

Вважаємо, що найбільш важливим з позиції управління є структуризація заборгованості фірми за строками погашення. Поточну заборгованість групують за строками її формування, найчастіше виокремлюючи наступні «вікові групи»: до 30 днів, від 31 до 90 дн; від 91 до 180 дн і більше півроку. Дане групування потрібне як з метою фінансового планування, так і для контролінгу, передусім для вчасного виявлення простроченої, сумнівної й безнадійної заборгованості [28, с. 293].

Динаміка формування кредиторської заборгованості компанії ТОВ «М.М.Мегрі» за термінами погашення представлено у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

**Аналіз стану кредиторської заборгованості підприємства
ТОВ «М.М.Мегрі» за термінами погашення, тис.грн.**

Термін погашення	Роки					2018 р. до 2014 р.	
	2014	2015	2016	2017	2018	+, -	%
Термін оплати не настав	1624	2637	3441	6083	3072	1448	89,16
Не сплачена в строк, в т.ч.:	300	387	371	529	328	28	9,33
від 1 до 30 днів	230	342	321	442	265	35	15,22
від 31 до 90 днів	51	23	28	56	33	-18	-35,29
від 91 до 180 днів	12	16	22	31	17	5	41,67
понад 180 днів	7	6	0	0	13	6	85,71
Разом	1924	3024	3812	6612	3400	1476	76,72

Джерело: побудовано автором

Результати здійсненого аналізу засвідчили, що кредиторська заборгованість фірми поділяється на дві категорії, та, по якій термін оплати ще не настав, та прострочена заборгованість за зобов'язаннями. У 2018 році спостерігається збільшення простроченої кредиторської заборгованості на 28 тис.грн., або на 9,33 %.

Важливим є дослідження співвідношення поточної кредиторської заборгованості, по якій строк оплати не настав та простроченої заборгованості, що представлено на рис. 2.2.

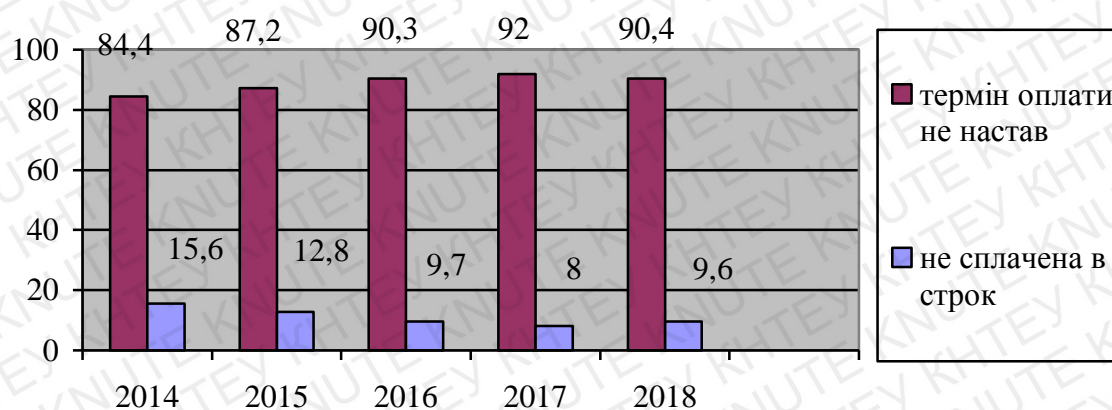

Рис. 2.2. Структура поточної кредиторської заборгованості за термінами погашення підприємства ТОВ «М.М.Мегрі», %

Джерело: побудовано автором

Слід зробити висновок, що за термінами сплати структура поточної кредиторської заборгованості фірми ТОВ «М.М.Мегрі» є досить прийнятною. Зокрема, у 2018 році лише 9,6 % заборгованості є простроченою, що можна вважати досить невеликою часткою, порівнюючи з середньогалузовими показниками. За останні роки платіжна дисципліна підприємства покращилась, що призвело до значного скорочення не сплаченої в термін кредиторської заборгованості з 15,6 % у 2014 році до 9,6 % у 2018 році.

2.3. Удосконалення організації аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

В управлінській системі підприємства одним із головних елементів вважається аналіз взаєморозрахунків суб'єктів господарських відносин. Нині одним з найскладніших та суперечливих питань вважається аналітичне забезпечення кредиторської заборгованості, що слід пов'язувати з виникненням проблеми неплатежів. В ході здійснення власної фінансово-господарської діяльності у компанії ТОВ «М.М.Мегрі» виникають відповідні партнерські відносини з постачальниками, установами та іншими контрагентами. Отримуючи певні ресурси, товари або одержуючи послуги, компанія формує кредиторську заборгованість.

У ході ухвалення управлінських рішень встановлена ціла система невирішених питань з проблем аналізу кредиторської заборгованості. Це засвідчує про те, що методика аналізу вимагає постійного розвитку та покращення. В умовах інфляційних процесів для фірми кредиторська заборгованість вважається джерелом кредитування її роботи на надзвичайно вигідній основі, оскільки є безпроцентним кредитом. Через це потрібно формувати ефективні управлінські дії направлені на регулювання її величини.

Науковці і практики висловлюють різні думки з проблем проведення аналізу кредиторської заборгованості у ході ухвалення управлінських рішень. Недоліки які виявлені в ході дослідження засвідчують про відсутність

спільного підходу щодо методики аналізу кредиторської заборгованості та вимагає подальшого розвитку і вдосконалення.

Сума кредиторської заборгованості й динаміка відображають характер управлінських дій у виробничо-господарській діяльності ТОВ «М.М.Мегрі». Для раціонального управління діяльністю фірми не лише потрібно здійснювати кількісний аналіз індикаторів оцінки існуючого стану та стратегічно важливих напрямів управління кредиторською заборгованістю підприємства. Необхідно використовувати якісний аналіз.

З метою удосконалення організації аналізу кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» розроблено авторську модель методики проведення аналізу кредиторської заборгованості (додаток Є).

Запропонована модель дає змогу використовувати комплексний підхід до вивчення процесів виникнення й оцінювання кредиторської заборгованості у логічній системі всіх необхідних для даного процесу етапів. Також, в ній представлено такий елемент, як «Якісний аналіз кредиторської заборгованості», що дає змогу більш глибоко проаналізувати її склад та структуру.

Періодизація зобов'язань й кредитних вимог сприяє управлінню розрахунковими операціями. Таким чином, для внутрішніх користувачів ТОВ «М.М.Мегрі» необхідно оцінювати кредиторську заборгованість за часом виникнення, що надасть змогу встановити й забезпечити вчасне формування заходів щодо недопущення простроченої кредиторської заборгованості.

Аналіз розрахунків з кредиторами та постачальниками за термінами виникнення заборгованості й строками погашення дає можливість встановити раціональність дій фірми щодо сплати рахунків. Групування кредиторської заборгованості має практичне значення для ТОВ «М.М.Мегрі», значною мірою спрощує процес здійснення інвентаризації стану розрахунків з кредиторами.

Прикладні аспекти управління ТОВ «М.М.Мегрі» за умов невизначеності середовища визначають, що для встановлення раціональності відповідних процесів недостатньо реалізовувати лише кількісний аналіз індикаторів оцінки поточного стану кредиторської заборгованості.

З метою вирішення цього завдання необхідно використовувати також і якісний аналіз, головною задачею якого вважається встановлення видів ресурсів, за якими виникає значна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги.

В цьому напрямку виникає можливість виділення найцінніших постачальників фірми (наприклад, головних постачальників, посередників, кредиторів та інших контрагентів), найвизначальніших видів ресурсів, за якими найбільш часто формується кредиторська заборгованість.

Для реалізації поставлених задач пропонуємо впровадити якісний ABC-та XYZ-аналіз кредиторської заборгованості. У додатку Ж відповідні типи товарних запасів, які постачаються до ТОВ «М.М.Мегрі» розділено на асортиментні групи запасів, щодо яких виникає кредиторська заборгованість.

Асортиментні групи запасів, що характеризуються найвагомішою часткою кредиторської заборгованості занесено до групи А, із середньою – до групи В, із низькою – до групи С. У кожній з відповідних груп сформовано стратегічно важливі постачальники (група Х), постачальники, що постачають запаси сезонно (група Y), незначні постачальники, що нерегулярно здійснюють постачання ресурсів з незначною точністю планування (група Z).

За результатами ABC- та XYZ-аналізу виділено дев'ять груп, що представлено у матриці (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

**Матриця об'єднання результатів ABC- і XYZ-аналізу
кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі»**

Вагомість кредиторської заборгованості постачальника по групі:	Ступінь важливості постачальника / групи		
	Найвища	Помірна	Найменша
Найбільша	AX	AY	AZ
Помірна	BX	BY	BZ
Найменша	CX	CY	CZ

Джерело: побудовано автором

Кожна група вимагає розробки власної технології менеджменту за індикаторами частки кредиторської заборгованості загальній структурі на підприємстві ТОВ «М.М.Мегрі», і відповідно точності планування її динаміки.

Результатом здійсненого комплексного ABC- та XYZ-аналізу є формування головних, найважливіших ресурсів фірми ТОВ «М.М.Мегрі» та виявлення відповідних пріоритетів у розвитку бізнес-процесів. Групи АХ, АУ та АZ кредиторської заборгованості вимагають максимальної уваги, якісного планування вимог, постійного обліку й контролінгу, постійного відслідковування відхилень від запланованих показників. Також, для категорії АХ потрібно визначати оптимальний об'єм поставок, а для категорії АZ раціональніше застосовувати механізм постачання за запитами з відповідним розрахунком величини страхового запасу. Для ресурсів категорії СХ, СУ, СZ використовують загальні методи планування.

За результатами проведеного дослідження визначено, що потрібно здійснювати класифікацію кредиторську заборгованість ТОВ «М.М.Мегрі» за відповідними ознаками (за кредиторами, строками виникнення та термінами погашення, підставами виникнення кредиторської заборгованості) з ціллю визначення групи головних контрагентів, що забезпечують компанії найбільші поставки і втрата яких є загрозою; відобразити групи кредиторів, щодо яких доцільно проводити термінове погашення заборгованості; визначити типи запасів або одержаних послуг, за якими найімовірніше виникнення кредиторської заборгованості.

Можна зробити висновок, що розроблений організаційний механізм аналізу кредиторської заборгованості підприємства забезпечуватиме скорочення ймовірності виникнення необґрунтованої заборгованості, надасть змогу налагодити оптимальну кредитну політику на підприємстві, що, відповідно, напряду сприятиме зростанню рівня прибутковості виробничо-господарської діяльності ТОВ «М.М.Мегрі».

Висновки до розділу 2

За результатами проведеного дослідження організації аналізу кредиторської заборгованості підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що компанія ТОВ «М.М.Мегрі» займається оптовими поставками і продажем на території України і країн СНД продукції корпорації «Schmees GmbH», Німеччина. Стратегією підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» є орієнтація на найвищу товарів та послуг продукції з урахуванням сучасних вимог споживачів, розширення товарного асортименту, що випускається, розробка новітніх видів продукції і підтримку репутації надійного партнера на національному та зарубіжному ринках.

2. Аналіз показав, що ТОВ «М.М.Мегрі» функціонує прибутково, про що засвідчують дані показників доходу від продажу товарів, чистого прибутку. Так, в 2014 році чистий дохід від продажу товарів склав 40912 тис.грн. В 2018 році спостерігалось зростання виручки на 29212 тис.грн або на 71,40% порівняно з 2014 роком, що становило 70124 тис.грн. Чистий прибуток компанії є високим, і як позитивне потрібно зазначити його збільшення в 2014-2018 роках.

3. Результати аналізу засвідчили, що загальні зобов'язання підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» у 2018 році становили 30780 тис.грн., що на 11220 тис.грн., або на 57,36 % більше рівня 2014 року. Варто зазначити, що відбулося зростання і вартості кредиторської заборгованості (поточних зобов'язань) фірми на 1476 тис.грн., або на 76,72 % у 2018 році. Найбільш залежним від зовнішніх джерел фінансування підприємство було у 2017 році, коли поточна кредиторська заборгованість становила 24,1 % в структурі пасивів.

4. Розроблено авторську модель методики проведення аналізу кредиторської заборгованості. Для вирішення поставлених завдань запропоновано використовувати якісний ABC-та XYZ-аналіз кредиторської заборгованості.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА АНАЛІЗУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ТОВ «М.М.МЕГРІ»

3.1. Показники та методика аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

Дослідження засвідчили, що в комплексі методичного інструментарію найбільш важливими є якісні показники аналізу кредиторської заборгованості підприємства. В процесі проведення аналізу якості управління кредиторською заборгованістю доцільним є здійснення оцінювання співвідношення кредиторської й дебіторської заборгованості фірми ТОВ «М.М.Мегрі».

Порівняльна оцінка дебіторської й кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі» представлена в додатку 3.

За результатами даних додатку 3 визначено перевищення кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» над дебіторською. Найбільшого значення дане співвідношення мало у 2017 році – 3291 тис.грн. У результаті порівняння стану дебіторської й кредиторської заборгованості фірми можна зробити наступний висновок: у ТОВ «М.М.Мегрі» переважає вартість кредиторської заборгованості, через що спостерігається менша швидкість її оборення порівняно з дебіторською заборгованістю. Оскільки дебіторська заборгованість підприємства має швидше обертання від кредиторської, у компанії може спостерігатись вивільнення коштів [36, с. 195].

В процесі аналізу співвідношення між кредиторською та дебіторською заборгованостями потрібне дослідження умов комерційного кредиту, що представляється компанії постачальниками матеріальних ресурсів. Одним із способів оцінювання оптимального співвідношення між дебіторською й поточною кредиторською заборгованостями вважаємо розрахунок індикатора, який дає можливість визначити скільки на 1 гривню кредиторської припадає

дебіторської заборгованості, водночас нормативне значення даного показника варіюється від 0,9 до 1,0. Іншими словами, кредиторська заборгованість має тільки на 10 % перевищувати дебіторську.

За даними проведених розрахунків видно, що у 2018 році таке співвідношення становило лише 0,47 та спостерігається значне негативне відхилення від нормативного значення. Отже, це співвідношення слід вважати нераціональним, тому що кредиторська заборгованість не має перевищувати дебіторську заборгованість більше ніж на 10%.

Проаналізувавши стан кредиторської заборгованості в зобов'язаннях компанії ТОВ «М.М.Мегрі» слід підсумувати, що в кредиторській заборгованості криються значні резерви для зростання ефективності розвитку суб'єкта господарювання та його фінансових результатів. Однак, для повнішого використання представлених переваг кредиторської заборгованості для здійснення операційної діяльності фірми доцільною є оцінка якості її використання. Для цього в процесі аналізу значна увага надається аналізу оборотності кредиторської заборгованості [14, с. 45].

Динамика показників якості формування кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі» наведено у додатку К.

В результаті здійсненого аналізу слід зробити висновки з питань ефективності механізму управління кредиторською заборгованістю ТОВ «М.М.Мегрі». Зокерма, коефіцієнт обороту кредиторської заборгованості визначає продуктивність засобів, які знаходяться у поточній кредиторській заборгованості. Він відображає, скільки гривень доходу припадає на одну гривню коштів, які перебувають в кредиторській заборгованості. Найбільш інтенсивно кредитні засоби використовувались у 2014 році, коли було зафіксовано найвище значення цього індикатора на рівні 9,55. Тривалість обороту кредиторської заборгованості характеризує середній період її погашення. У 2018 році значення цього індикатора складало 17,45 дня, що на 0,52 дня більше, ніж у 2014 році.

Частка поточної кредиторської заборгованості в капіталі підприємства

ТОВ «М.М.Мегрі» є достатньо малою та у 2018 році становила 11,05 %, що на 1,21 пункти більше, ніж у 2014 році. При цьому, частка поточної кредиторської заборгованості в зобов'язаннях і забезпеченнях була стовідсотковою.

Відношення поточної кредиторської заборгованості до оборотних активів визначає поточну ліквідність підприємства, тобто здатність до погашення поточних зобов'язань власними оборотними активами. Отже, ТОВ «М.М.Мегрі» за цим показником було ліквідним, окрім 2017 року. Проте, у 2018 році спостерігалось негативне скорочення значення цього показника на 3,33 пункти, що склало 30,93 %. Важливим для оцінювання якості формування кредиторської заборгованості вважається коефіцієнт співвідношення термінів погашення поточної кредиторської та поточної дебіторської заборгованості. У нашому випадку дебіторська заборгованість обертається швидше за кредиторську, що сприяє вивільненню грошових коштів, необхідних для ліквідації кредиторської заборгованості, що слід вважати позитивною динамікою. З метою повноцінного дослідження поточної кредиторської заборгованості потрібно здійснити її факторний аналіз для виявлення впливу факторів на оборотність даного індикатора. У здійсненні аналізу кредиторської заборгованості виїняткове значення має аналіз оборотності кредиторської заборгованості [8, с. 38]. Динаміка показника оборотності кредиторської заборгованості компанії ТОВ «М.М.Мегрі» наведена на рис. 3.1.

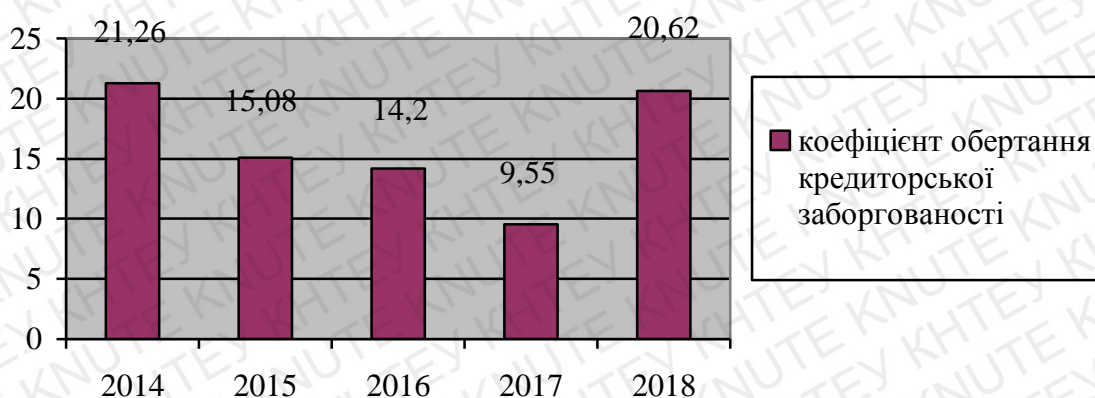

Рис. 3.1. Динаміка результативного показника оборотності кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «М.М.Мегрі», разів

Джерело: побудовано автором

Також, необхідно представити вихідні дані щодо факторних показників при визначенні показника оборотності кредиторської заборгованості компанії ТОВ «М.М.Мегрі» (рис. 3.2).

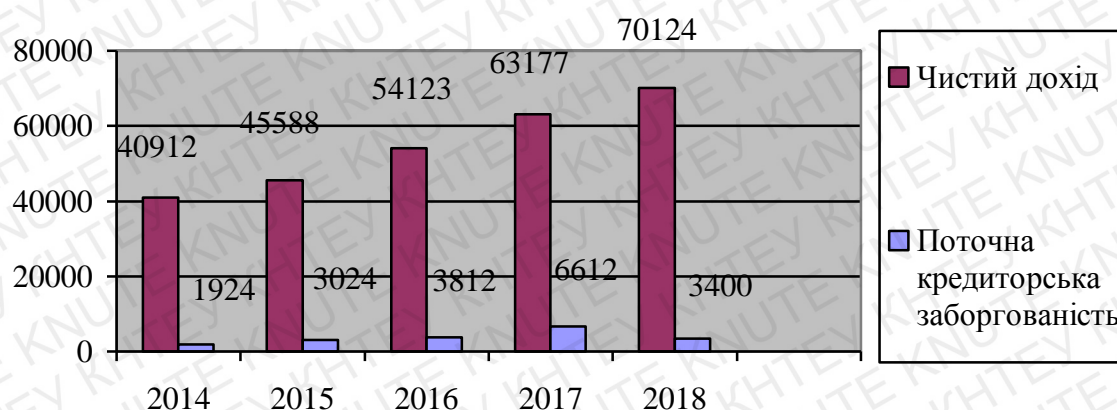

Рис. 3.2. Динаміка факторних показників оборотності кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «М.М.Мегрі», тис.грн.

Джерело: побудовано автором

Для якісного оцінювання заборгованості перед кредиторами потрібно здійснити її факторний аналіз з ціллю встановленн факторного впливу на оборотність цього індикатора. Цей аналіз наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Факторний аналіз оборотності кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі»

Чистий дохід від реалізації продукції у 2018 році, тис.грн	Середня величина кредиторської заборгованості у 2018 році, тис. грн	Тривалість одного обороту оборотних активів, дні		Вивільнення або залучення коштів, тис. грн
		2017	2018	
70124	3400	9,55	20,62	2153,6

Джерело: побудовано автором

Результати проведених розрахунків представлено нижче:

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості = Чистий дохід від продажу товарів / Середня вартість кредиторської заборгованості у звітному періоді = $70124 / 3400 = 20,62$

Коефіцієнт завантаження заборгованості в оборот = $1/K_{об} = 1 / 20,62 = 0,048$.

Тривалість обороту кредиторської заборгованості = $D / K_{об} = 360 / 20,62 = 17,45$ (днів), де D – кількість днів у звітному періоді

Ефективність обороту кредиторської заборгованості = $(T_{зв. пер.} - T_{попер. пер.}) * РП / D$,

де T – тривалість одного обороту кредиторської заборгованості (днів),

$РП$ – обсяг реалізованої продукції за звітний період (грн.).

Таким чином, $E_o = (20,62 - 9,55) * 70124 / 360 = 2156,3$,

$E_o \geq 0$, тобто відбувається уповільнення обороту (зростання кредиторської заборгованості) та, відповідно, залучення кредитних засобів.

Отже, оборотність кредиторської заборгованості у 2018 році становила 20,62. Частка кредиторської заборгованості в 1 грн. проданої продукції – 0,048. Тривалість обороту кредиторської заборгованості складає 17,45 днів. Зростання тривалості одного обороту із 9,55 до 20,62 дня призвело до перевитрат кредитних засобів та їх додаткового залучення на суму 2153,6 тис. грн.

Отже, за результатами здійснених розрахунків, можна зауважити, що оборотність кредиторської заборгованості з 2017 до 2018 року підвищилася. Іншими словами, фактор середньої поточної заборгованості перед кредиторами фірми характеризувався більшим впливом ніж обсяг проданої продукції (виручки). Отже, після здійснення аналізу поточної кредиторської заборгованості на ТОВ «М.М.Мегрі» за період з 2017 по 2018 роки доцільно зробити висновок, що фірма демонструє не найкращі показники. Таким чином, керівництво підприємства має докладати значних зусиль для оптимізації обсягів та структури кредиторської заборгованості в майбутньому.

3.2. Удосконалення аналітичного механізму управління кредиторською заборгованістю суб'єкта господарювання

Дослідження засвідчують, що головним джерелом ліквідації кредиторської заборгованості є дохід від продажу, тому фірмі ТОВ «М.М.Мегрі» вкрай потрібно застосовувати ефективні методи аналітичного управління

кредиторською заборгованістю, щоб акумулювання грошових сум від дебіторів передували за часом строкам погашення відповідних видів заборгованості.

Отже, для недопущення фактів появи простроченої кредиторської заборгованості, раціонального контролю над вчасним погашенням заборгованості компанії ТОВ «М.М.Мегрі» перед постачальниками (підрядниками) запропоновано покращити аналітичний облік розрахунків із ними, а це полягає у запровадженні в аналітично-облікову систему відповідного аналітичного документа, на основі якого відображатимуться всі операції, що запропоновано проводити в розрізі окремого постачальника чи підрядника. Даний документ називатиметься «Відомості розрахунків із постачальниками (підрядниками)» [4, с. 27].

Форма такої відомості складається таким чином, щоб відобразити всі операції, що були здійснені фірмою ТОВ «М.М.Мегрі» із відповідним постачальником (підрядником) на протязі року (надходження товарно-матеріальних цінностей (послуг) за конкретною угодою; одержання передплати за певне постачання; оплата заборгованості за раніше одержане постачання).

Ведення такої відомості надає можливість спеціалісту, що відповідальний за правильність та вчасність розрахунків із постачальниками та підрядниками, кожного дня здійснювати правильне планування платіжного балансу та забезпечувати вчасне покриття кредиторської заборгованості [4, с. 28].

Відомість розрахунків із постачальниками (підрядниками) вміщуватиме відповідну інформацію (додаток Л).

Ця аналітична відомість повинна заповнюватись на основі такої первинної документації, як: договір про купівлю товару; платіжні документи; акт прийому товару; накладна або інвойс; авансовий звіт.

Відповідальним за заповнення цієї відомості й ухвалення рішень в системі розрахунків із постачальниками та підрядниками потрібно зробити заступника головного бухгалтера або виділити окремого працівника бухгалтерії, що буде здійснювати виключно оформлення цього документа [20, с. 82].

Це аналітичний документ потрібно вести на протязі року, після чого

відомість закривається й надається до архіву, де термін її збереження складає три роки. Водночас, залишки переносяться наступного звітнього періоду до новоствореного документу.

Відповідальним за представлення даних щодо одержання від постачальників (підрядників) товарно-матеріальних цінностей (послуг) для заповнення наведеної аналітичної відомості слід зроби бухгалтер-матеріаліста ТОВ «М.М.Мегрі». З метою забезпечення своєчасності представлення первинних документів щодо одержання від постачальників (підрядників) товарно-матеріальних цінностей (послуг), доцільно запропонувати допоміжний документ, в якому буде вміщуватися певна аналітична інформація, а саме «Журнал отримання товарно-матеріальних цінностей (послуг) від постачальників (підрядників)» [20, с. 83].

«Журнал отримання товарно-матеріальних цінностей та послуг від постачальників (підрядників)» найбільш оптимально буде заповнювати у хронологічному порядку дату кожної поставки.

Оформлений таким чином документ бухгалтер-матеріаліст ТОВ «М.М.Мегрі» надає для обробки фахівцю не пізніше ніж на наступний день від дня, коли цей документ був сформований, який, відповідно, проводить заповнення журналу «Відомість розрахунків із постачальниками (підрядниками)». Після обробки документи за відповідний календарний період групуються та передаються до архіву, де забезпечується їх зберігання протягом 3-х років [20, с. 83].

Вважаємо, що заповнення представлених аналітичних документів надасть можливість покращити аналітичний процес з питань управління кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання на основі встановлення контролю вчасності розрахунків за будь-якою поставкою товарно-матеріальних цінностей, що, відповідно, забезпечить підвищення рівня платіжної дисципліни фірми ТОВ «М.М.Мегрі».

Провідним елементом системи управління кредиторською заборгованістю повинно стати правильний та якісний її аналіз, тому керівництво фірми має

володіти релевантною та об'єктивною інформацією з питань стану кредиторської заборгованості, що формується в системі фінансового та управлінського обліку ТОВ «М.М.Мегрі».

Потрібно також здійснювати аудит кредиторської заборгованості, за результатами якого можливо ідентифікувати негативні відхилення в структурі заборгованості, сформувані дієві заходи щодо її оптимізації, адже вона чинить негативний вплив на розвиток підприємства ТОВ «М.М.Мегрі».

Важливою ділянкою діяльності для бухгалтера-аналітика у ТОВ «М.М.Мегрі» має стати управління кредиторською заборгованістю, яке передбачатиме реалізацію наступних задач (додаток М).

Здійснений на базі підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» аналіз за встановленими етапами засвідчив велику частку заборгованості перед кредиторами в структурі поточних зобов'язань, сталий фінансовий стан, високу ліквідність майна. Однак, зафіксовано недостатній оборот кредиторської заборгованості, що засвідчує про доцільність ухвалення управлінських рішень щодо вирішення цієї ситуації [25, с. 39].

На наш погляд, основними завданнями управління кредиторською заборгованістю ТОВ «М.М.Мегрі» мають стати прискорення платежів від клієнтів підприємства, зменшення «поганих» боргів (тобто таких боргів, які сумнівні чи не точно отримані), при здійсненні ефективної політики збуту, уникаючи необґрунтованого зростання кредиторської заборгованості, особливо несплаченої вчасно, оскільки це призводить до штрафів, штрафних санкцій, розірвання договірних відносин, загрози для забезпечення безперебійного постачання матеріальних цінностей.

Отже, в результаті вивчення заходів щодо підвищення ефективності управління кредиторською заборгованістю було запропоновано механізм ефективної системи управління кредиторською заборгованістю ТОВ «М.М.Мегрі» (додаток Н).

Можна зробити висновок, що якщо всі ці заходи виконувати і підприємство приділятиме належну увагу заборгованості перед кредиторами за

товари, роботи та послуги, і особливо покращенню та вдосконаленню його аналізу, це матиме позитивний вплив на підприємство в цілому. Таким чином, ефективне аналітичне управління ТОВ «М.М.Мегрі» забезпечить не лише оптимізацію фінансового стану, але й дотримання високих показників виробництва та конкурентоспроможності.

3.3. Впровадження автоматизованої системи аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

Дослідження показали, що на підприємствах, в організаціях та інших установах, де аналітичний облік здійснюється із запровадженням комп'ютерної техніки й технології, в процесі здійснення аналізу потрібно заволікати фахівця з питань комп'ютерної обробки економічної інформації.

Таким чином, що торкається аналітичної роботи, то не завжди достатньою є кількість потрібної літератури, нормативно-правових документів, а також вагомою проблемою вважається відсутність належної кількості комп'ютерного устаткування та техніки для поліпшення й забезпечення оформлення результатів здійсненого аналізу у ТОВ «М.М.Мегрі». Нині, на ринку програмного забезпечення України є безліч програм та баз даних із сформованою базою нормативно-законодавчих документів, які б допомогли кожному аналітику для поліпшення праці та покращення результатів здійснення аналізу [29, с. 77].

Використання комп'ютерних технічних засобів для реалізації облікових операцій підвищує актуальність комп'ютеризації фінансової діагностики кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі». В даний час не розроблений повністю функціональний програмний комплекс з метою оцінки кредиторської заборгованості, проте в той же час є перспективи для їх формування. Проте, комп'ютерна техніка не здатна в повній мірі повністю замінити діяльність аналітиків, проте значно поліпшить її результати.

Значного прогресу в аналітичній роботі можна досягти завдяки широкому

використанню обчислювальної техніки як в аналізі, так і в обробленні аналітичної інформації. Це дозволить не лише оптимізувати роботу аналітиків, але й вбереже їх від громіздкої рутинної роботи, та отримає економію, що призведе до вирішення важливіших проблем [46, с. 223].

Таким чином, автоматизація процесів аналізу кредиторської заборгованості має ряд переваг (рис. 3.3).

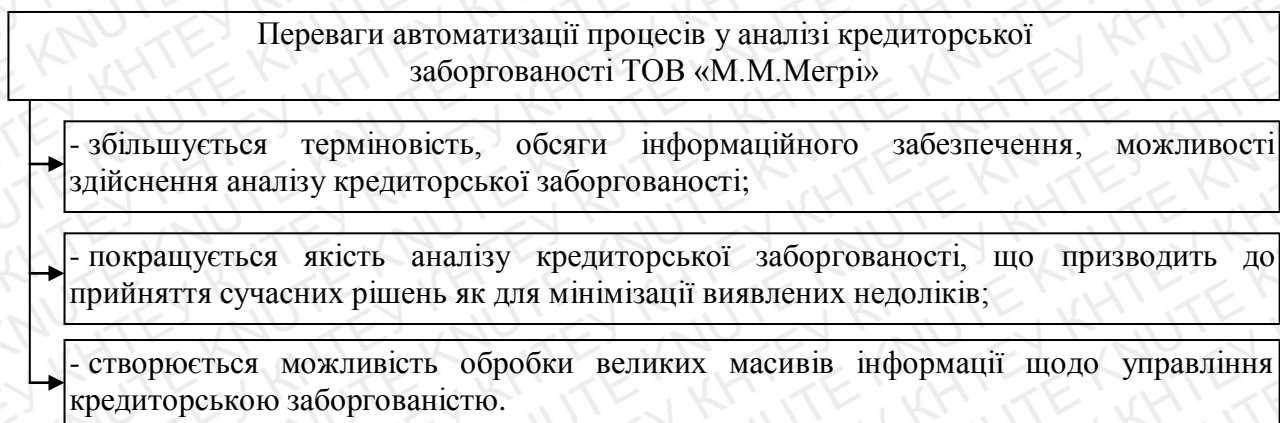

Рис. 3.3. *Переваги автоматизації процесів у аналізі кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі»*

Джерело: побудовано автором

Для вдосконалення існуючої системи аналізу кредиторської заборгованості у ТОВ «М.М.Мегрі» можна рекомендувати [46, с. 224]:

- покращення законодавчо-правових актів у сфері реформування фінансового обліку;
- використання представленої в цій роботі методології аналізу у ході фінансово-господарської діяльності;
- обладнання компанії комп'ютерами;
- використання спеціалізованого програмного забезпечення у сфері аналізу кредиторської заборгованості.

Ці програмні засоби здатні бути як інтегровані, так і незалежні від бухгалтерських програм, тобто як окремі модулі. Потрібно зазначити, що останнім необхідно швидко адаптуватися до програм бухгалтерського обліку, що використовуються до бізнесу, щоб використовувати їх дані.

Застосування комп'ютерів в аналізі заборгованості перед кредиторами

підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» важливе для розширення спектру аналітичної інформації, деталізації аналізу, зростання швидкості та ефективності отримання інформації для оцінки та контролю результатів управління, обґрунтування відповідних управлінських рішень .

Метою автоматизації аналізу кредиторів підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» має бути забезпечення об'єктивної оцінки окремої сторони діяльності аналізованого підприємства, а саме кредиторської заборгованості, розкриття характеру та ступеня впливу окремих факторів, з'ясувати основні з них та визначити напрями зростання економічних показників [49, с. 199].

Завдання аналізу діяльності підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» вирішуються в економічному та фінансовому аналізі виробничо-господарської діяльності підприємства і є одними з найважливіших для оперативного та стратегічного управління економікою.

У ТОВ «М.М.Мегрі» програма «1 С: Підприємство 7.7» використовується для обліку, аналізу та контролю. Ця програма передбачає застосування діалогово-автоматизованої облікової форми, яка відрізняється цілковитою автоматизацією обробки та систематизацією облікової інформації. У даному випадку будь-які дані здатні бути відображені в фінансовому обліку відразу після їх введення в інформаційну базу даних. Синтез та аналітичні дані узагальнюються одночасно на основі однієї інформації. Він характеризує автоматизоване виконання задач обліку, аналізу та контролю як у звичайному режимі, так і в режимі запитів (інтерактивний режим). За допомогою режиму запитів збільшується швидкість обліку, а необхідні довідкові та аналітичні дані доступні не тільки після звітного періоду, але і протягом звітного періоду. Однак обсяг нормативної інформації значно скорочується. Додаткова інформація надається на запит. При необхідності можна перевірити правильність обчислень, виправити вхідну інформацію, отримати розшифровки кожного результату [52, с. 278].

Для здійснення аналізу кредиторської заборгованості за умов автоматизації потрібно ідентифікувати вхідну та вихідну інформацію автоматичної системи.

Вхідна інформація є одноразовою (змінною) та умовно-постійною (регуляторна). Зокрема, для аналізу заборгованості перед кредиторами доступні наступні документи для змінної інформації – “Прибуткова накладна”, “Рахунок вхідний”, “Авансовий звіт”, “Нарахування заробітної плати”, “Книга придбання”, “Банківська виписка” тощо. Ці одноразові дані вводяться в ПК за допомогою клавіатури в режимах діалогу та меню.

Інформація про регулювання протягом тривалого періоду є постійною і лише за необхідності підлягає виправленню. Ця інформація записується один раз на магнітні носії та повторно використовується при вирішенні проблеми. Для аналізу заборгованості перед кредиторами підприємства посиланнями є довідники “Контрагенти”, “Грошові рахунки”, “Види затрат”, “Співробітники”, “Доходи майбутніх періодів”, “Цінні папери”, “Кредити”, “Контрактні кредиторська заборгованість”. Інформація цих каталогів застосовується для занесення до первинних документів [52, с. 278].

Важливим моментом застосування програмного забезпечення "1С: Підприємство 7.7" є застосування звіту, що забезпечує вирішення та оптимізацію багатьох питань у процесі формування кредиторської заборгованості, а саме: звіту «Кредиторська заборгованість по строках боргу». Цей звіт дає можливість отримати актуальну інформацію про заборгованість компанії на поточну дату, її терміни. Важливою перевагою цього звіту є автоматичне групування заборгованості, що допоможе контролювати виникнення сумнівних та поганих боргів.

Побудова (опис) алгоритму вирішення завдань аналізу - це відповідна послідовність етапів аналітичних дій. Алгоритм створюється для точного визначення обробки необроблених даних у бажаному результаті.

Алгоритм вирішення проблеми аналізу кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» наведено у додатку О.

Початковою інформацією, яка є актуальною для аналізу кредиторської заборгованості підприємства, є такі форми звітності, які можливо сформувати в програмі 1С: Enterprise:

- аналіз рахунків;
- аналіз рахунку за датою;
- аналіз рахунку субконто;
- картка рахунку;
- залишки на поточному рахунку тощо.

Ці звіти дозволяють визначити склад, структуру, динаміку, трансформацію кредиторської заборгованості, кредиторської заборгованості за кредитами та позиками та інші види кредиторської заборгованості.

Можна зробити висновок, що втілення автоматизації, аналізу та контролю фінансового обліку дозволить зменшити кількість помилок у бухгалтерському обліку, підвищити ефективність роботи співробітників бухгалтерсько-аналітичного відділу та ефективність роботи цього підрозділу та компанії ТОВ «М.М.Мегрі» в цілому.

3.4. Розробка механізму внутрішнього аудиту в системі аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання

З метою підвищення ефективності запропонованого аналітичного механізму управління кредиторською заборгованістю, ми вважаємо за доцільне запровадити такий важливий контроль-аналітичний процес, як внутрішній аудит кредиторської заборгованості на підприємстві ТОВ «М.М.Мегрі».

В умовах несприятливої економічної ситуації в Україні і, як наслідок, проблеми несплати, перевірки законності походження та своєчасного погашення кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» має першорядне значення, оскільки це сприяє підвищенню ефективності діяльності по управлінню ризиками та дозволяє надійно оцінити фінансовий стан підприємства.

Призначення аудиту кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі» відповідно до МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» - незалежна професійна

думка аудитора щодо правильності розрахунків з постачальниками за отримані товарно-матеріальні цінності та послуги [50, с. 88].

Змістовна та деталізована частини методу аудиту кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі» повинні бути реалізовані за допомогою різних аналітичних процедур, включаючи арифметичний контроль, методи документального аналізу, порівняння синтетичного та аналітичного обліку, перевірку рахунків за кореспондентськими рахунками, тестові рахунки та залишки на рахунках, аналітичні процедури [50, с. 88].

Аналітичні завдання аудиту кредиторської заборгованості представлені у додатку П.

Планування процедур аудиту повинно здійснюватися відповідно до правил МСА 500 «Аудиторські докази», що визначає, з чого складаються аудиторські докази в аудиті фінансової звітності та відповідальність аудитора щодо розробки та проведення аудиторських процедур для отримання достатніми та прийнятими аудиторськими доказами, які дозволять йому обґрунтувати висновки, на яких базуватиметься висновок аудитора та які необхідні для аудиту рахунків з кредиторами.

В процесі аудиту кредиторської заборгованості та впровадження відповідних аналітичних процедур аудитор застосовує певні методи вибору елементів (кредиторів) для здійснення тестування, а саме [45, с. 7]:

- відбір усіх елементів (100% дослідження);
- підбір окремих елементів;
- вибірка аудиту.

Доцільність використання будь-якого методу вибору або комбінування елементів залежить від конкретних обставин, включаючи виявлені аудитором ризики затвердження та ефективності різних методів.

Аудит виникнення, погашення, економічної обґрунтованості та правильності обліку кредиторської заборгованості на фірмі ТОВ «М.М.Мегрі» необхідно здійснювати поетапно (додаток Р).

У відповідності до МСА 315, аудитор повинен проаналізувати певні

твердження з питань залишків на рахунку заборгованості перед кредиторами за товари, роботи і послуги ТОВ «М.М.Мегрі» (рис. 3.4).

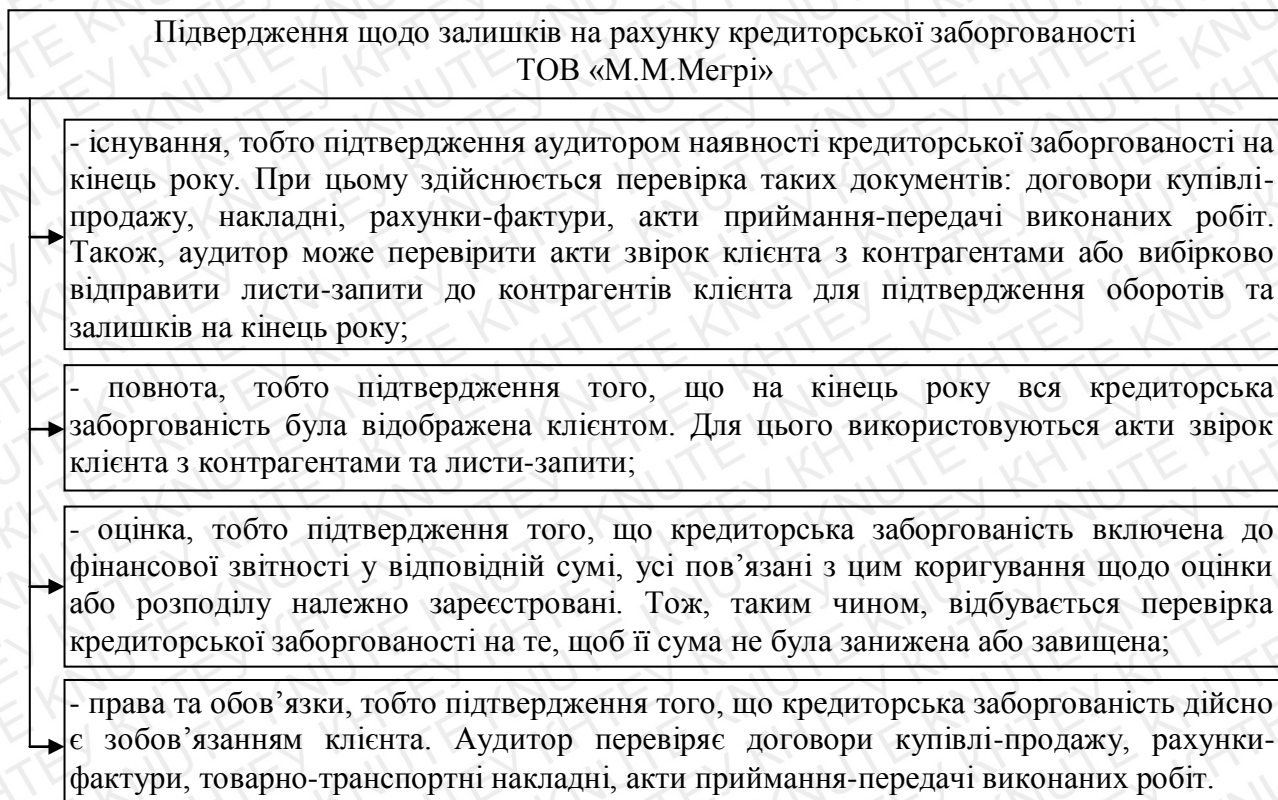

Рис. 3.4. Підтвердження щодо залишків на рахунку кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі»

Джерело: побудовано автором

Однією з найважливіших аналітичних процедур аудиту кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі» є аналіз документації й відображення даних в облікових регістрах. Аудитор має перевірити наступні документи, як: доходи, податкові накладні, реєстри, банківські виписки. Одне з головних завдань аудитора - перевірити відповідність бухгалтерських рахунків на виявлення помилок та усунути навмисні спотворення даних бухгалтерського обліку.

Методика аудиту в контексті аналітичних завдань кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі» представлена на рис. 3.5.

У контексті аналітичних процедур, відповідно до МСА 520, аудитор може порівнювати кредиторську заборгованість контрагента, що підлягає сплаті за попередні періоди, з очікуваними результатами суб'єкта господарювання, такими як бюджет чи прогноз, із аналогічною інформацією для галузі.

Питання аудиту	Аналітичні завдання
Наявність (існування)	- підтвердження залишків на рахунках 631, 632, 64, 65, 66, 685
Права та зобов'язання	- підтвердження права власності резидента (покупця або комітента) на товари, роботи, послуги, які отримані від постачальника. Для їх підтвердження необхідно встановити наявність документального підтвердження: зобов'язань сторін, оприбуткування товарів, факту оплати.
Повнота	- необхідно впевнитися, що всі довгострокові зобов'язання (довгострокові кредити банків, емісія облігацій, відстрочені податкові зобов'язання) відображені в обліку на підставі кредитних угод, статутних документів; що всі рахунки постачальників, підрядників та інших кредиторів з поточних зобов'язань були зареєстровані в журналах (відомостях) надходження запасів, відповідних журналах (2, 3) та відомостях аналітичного обліку до них; що всі забезпечення, які створені у відповідності з прийнятою обліковою політикою, відображені в бухгалтерському обліку.
Оцінка вартості	- необхідно проконтролювати правомірність класифікації зобов'язань, тому що від цього залежить оцінка зобов'язань. Так, довгострокові зобов'язання повинні бути відображені у фінансовій звітності за їх теперішньою вартістю - дисконтованою сумою майбутніх платежів, яка, як очікується, буде необхідна для погашення зобов'язання. Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення - недисконтованою сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка, як очікується, буде сплачена для погашення цього зобов'язання. Суми створених підприємством забезпечень визнаються витратами. Непередбачені зобов'язання відображаються на позабалансових рахунках підприємства за обліковою оцінкою.
Подання і розкриття	- передбачає правильну класифікацію операцій та господарських фактів і їх відображення у фінансовій звітності. Для підтвердження даного твердження необхідно дослідити наявність робочого плану рахунків і кореспонденцію рахунків для відображення особливостей експортно-імпортних операцій, ступінь аналітики (за умовами ІНКОТЕРМС, за видами договорів, за контрагентами). Особливу увагу слід приділити перевірці правильності визначення курсових різниць за монетарною та немонетарною заборгованістю і класифікації заборгованості у іноземній валюті за строками погашення у балансі.

Рис. 3.5. Методика аудиту в розрізі аналітичних завдань кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі»

Джерело: побудовано автором

Також доцільно проаналізувати оборот кредиторської заборгованості та порівняти його з попередніми роками (дослідити суттєвість змін, а також підтвердити судження про повноту та оцінку боргу в балансі) [34, с. 165].

Аудитору слід приділити особливу увагу заборгованості та викрити причини цієї затримки несплати [28, с. 293].

Таким чином, для перевірки твердження про існування, повноту, оцінку, права та обов'язки кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги аудитору слід використовувати вищезазначені методи та процедури, які будуть відповідні для кожного етапу аудиту.

Можна зробити такий висновок, що потреба у здійсненні аудиту кредиторської заборгованості визначається необхідністю отримання релевантної аналітичної інформації про заборгованість фірми перед кредиторами за одержані товари, роботи та послуги. Методика розкривається в контексті кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на наступних етапах аудиту: підготовча, планування аудиту, одержання аудиторських доказів та формування висновку аудитора.

Висновки до розділу 3

За результатами проведеного дослідження методики аналізу кредиторської заборгованості підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Обґрунтовано, що в комплексі методичного інструментарію найбільш важливими є якісні показники аналізу кредиторської заборгованості підприємства. В процесі проведення аналізу якості управління кредиторською заборгованістю здійснено оцінювання співвідношення кредиторської й дебіторської заборгованості фірми ТОВ «М.М.Мегрі».

2. Встановлено, що у ТОВ «М.М.Мегрі» переважає вартість кредиторської заборгованості, через що спостерігається менша швидкість її оборення порівняно з дебіторською заборгованістю. Оскільки дебіторська заборгованість підприємства має швидше обертання від кредиторської, у компанії може спостерігатись вивільнення коштів.

3. Для недопущення фактів появи простроченої кредиторської заборгованості, раціонального контролю над вчасним погашенням заборгованості компанії ТОВ «М.М.Мегрі» перед постачальниками (підрядниками) запропоновано покращити аналітичний облік розрахунків із ними, на основі запровадження в аналітично-облікову систему аналітичного документа, а саме «Відомості розрахунків із постачальниками (підрядниками)».

4. Доведено, що втілення автоматизації, аналізу та контролю фінансового обліку дозволить зменшити кількість помилок у бухгалтерському обліку, підвищити ефективність роботи співробітників бухгалтерсько-аналітичного відділу та ефективність роботи цього підрозділу та компанії ТОВ «М.М.Мегрі» в цілому.

5. Визначено, що з метою підвищення ефективності запропонованого аналітичного механізму управління кредиторською заборгованістю, необхідно запровадити такий важливий контрольний-аналітичний процес, як внутрішній аудит кредиторської заборгованості на підприємстві ТОВ «М.М.Мегрі».

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами проведеного дослідження організації та методики аналізу кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання можна зробити наступні висновки:

1. На основі узагальнення поглядів різних вчених за літературними джерелами розкрито зміст кредиторської заборгованості. Встановлено, що існують незначні розбіжності у трактуванні цього терміну. Загалом науковці відображають кредиторську заборгованість як грошові кошти, окремі як частину активів або розрахункову форму сплати за товари та послуги. Запропоновано кредиторську заборгованість трактувати як результат економіко-правових відносин господарюючого суб'єкта, що є наслідком реалізації певної дії одного ринкового суб'єкта до іншого суб'єкта господарювання щодо купівлі товарно-матеріальних ресурсів, грошових коштів або інших активів, реалізації послуг, виконання робіт та відображає появу у кредитора право вимоги.

2. Встановлено, що основу побудови аналітичної системи кредиторської заборгованості визначає її класифікація. Аналіз фахової літератури дав різностороннє уявлення щодо особливостей визначення класифікаційних ознак та видів кредиторської заборгованості, яку деякі науковці називають зобов'язаннями. На основі узагальнення наукових підходів окремих вчених для управління кредиторською заборгованістю представлено авторську систему видів кредиторської заборгованості за розрахунками.

3. Досліджено організаційно-управлінські аспекти аналізу кредиторської заборгованості. Складено організаційно-методичну модель аналізу. головне стратегічне завдання аналітично-управлінської діяльності з кредиторською заборгованістю виявляється в поліпшенні платежів з боку клієнтів фірми, скороченні «поганих» боргів, в здійсненні ефективної політики збуту, недопущенні необґрунтованого підвищення кредиторської заборгованості, особливо простроченої, тому що це приводить до зростання штрафів, санкцій,

розірвання договірних угод, загрози недотримання безперервності постачань товарно-матеріальних ресурсів і т.д.

4. Доведено, що комплексний аналіз кредиторської заборгованості слід вважати однією з найважливіших складових діагностики фінансового стану, що дасть можливість встановлювати оптимальні розміри кредиторської заборгованості для господарюючого суб'єкта, що не будуть перешкоджати його фінансово-господарській діяльності. В роботі представлено послідовність етапів та сформовано систему показників комплексного оцінювання кредиторської заборгованості підприємства.

5. Визначено, що компанія ТОВ «М.М.Мегрі» займається оптовими поставками і продажем на території України і країн СНД продукції корпорації «Schmees GmbH». Визначено, що фірма ТОВ «М.М.Мегрі» функціонує прибутково, про що засвідчують дані показників доходу від продажу товарів, чистого прибутку. Так, в 2014 році чистий дохід від продажу товарів склав 40912 тис.грн. В 2018 році спостерігалось зростання виручки на 29212 тис.грн або на 71,40% порівняно з 2014 роком, що становило 70124 тис.грн. Потрібно зазначити, що ТОВ «М.М.Мегрі» має позитивну рентабельність, однак в 2015 році мала місце тенденція до скорочення рівня рентабельності порівняно з 2014 роком.

6. В результаті вивчення наукових підходів щодо аналізу кредиторської заборгованості, передусім, на базі форми звітності №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», здійснено аналіз кредиторської заборгованості за представленими етапами на прикладі компанії ТОВ «М.М.Мегрі». У 2018 році відбулося збільшення вартості кредиторської заборгованості (поточних зобов'язань) підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» на 1476 тис.грн. ,або на 76,72 % в порівнянні з 2014 роком, що склало 3400 тис.грн. В структурі загальної кредиторської заборгованості підприємства найбільшу питому частку у 2018 році займає поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці, а саме 36,8 % та кредиторська заборгованість перед банками – 29,4 %.

7. Здійснено оцінювання показників якості та ефективності управління

кредиторською заборгованістю підприємства. Проаналізувавши стан кредиторської заборгованості в зобов'язаннях фірми ТОВ «М.М.Мегрі» можна зауважити, що в заборгованості перед кредиторами приховані потужні резерви для зростання ефективності розвитку суб'єкта господарювання та його результатів.

8. Обгрунтовано, що для недопущення фактів появи простроченої кредиторської заборгованості, раціонального контролю над вчасним погашенням заборгованості компанії ТОВ «М.М.Мегрі» перед постачальниками (підрядниками) запропоновано покращити аналітичний облік розрахунків із ними, а це полягає у запровадженні в аналітично-облікову систему відповідного аналітичного документа «Відомості розрахунків із постачальниками (підрядниками)».

9. Вважаємо, що заповнення представлених аналітичних документів надасть можливість покращити аналітичний процес з питань управління кредиторською заборгованістю суб'єкта господарювання на основі встановлення контролю вчасності розрахунків за будь-якою поставкою товарно-матеріальних цінностей, що, відповідно, забезпечить підвищення рівня платіжної дисципліни фірми ТОВ «М.М.Мегрі».

10. Встановлено, що втілення автоматизації, аналізу та контролю фінансового обліку дозволить зменшити кількість помилок у бухгалтерському обліку, підвищити ефективність роботи співробітників бухгалтерсько-аналітичного відділу та ефективність роботи цього підрозділу та компанії ТОВ «М.М.Мегрі» в цілому.

11.3 метою підвищення ефективності запропонованого аналітичного механізму управління кредиторською заборгованістю, ми вважаємо за доцільне запровадити такий важливий контрольно-аналітичний процес, як внутрішній аудит кредиторської заборгованості на підприємстві ТОВ «М.М.Мегрі». Необхідність здійснення аудиту кредиторської заборгованості обумовлюється потребою в релевантній аналітичній інформації щодо заборгованості підприємства перед кредиторами за одержані товари, роботи, послуги.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Беккер Т.В. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками / Т.В. Беккер // Молода наука України. Перспективи та пріоритети розвитку науковопрактична заочна конференція Київ: 2012 – Том 1 - С. 8-9.
2. Береза С.Л. Проблема визначення кредиторської заборгованості в обліку / С. Л. Береза // Вісник ЖДТУ. - 2019. - № 4 (26). - С. 32–37.
3. Білик М.Д. Управління кредиторською заборгованістю підприємств / М.Д. Білик // Фінанси України. - 2019. - № 12. - С. 24–36.
4. Блакита Г.В. Актуальні питання управління кредиторською заборгованістю / Блакита Г.В., Бровко О.Т. // Збірник наукових праць ВНАУ : Серія: Економічні науки. – 2012. - № 3 (69). - С. 23–29.
5. Булат Г.В. Вплив кредиторської заборгованості на фінансовий стан підприємств та проблеми її оптимізації. / Г.В. Булат, І.В. Булка // Молодий вчений. - 2014. - №7(10). - С. 56–58.
6. Владика О. Є. Шляхи вдосконалення обліку та аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками / О. Є. Владика // Молодий вчений. - 2016. - № 12.1. - С. 677-681.
7. Гарасим П.М. Структурна динаміка зобов'язань підприємства як класична обліково-аналітична парадигма. / П.М. Гарасим // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». - Вип. 11(41). Ч. 2. - 2014. - С. 102–110
8. Гнатенко Є.П. Аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства / Є.П. Гнатенко, В.В. Волошина. // Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Економічні науки. – 2018. - № 1 (4). - С. 38–42.
9. Гончарук Р. П. Сутність та класифікація кредиторської заборгованості: колізії наукових підходів / Р.П. Гончарук // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. - 2012. - № 1(59). - С. 48–51.
10. Гордополов В.Ю. Застосування факторного аналізу при оцінці

фінансових результатів діяльності підприємства / В.Ю. Гордополов, Н.В. Гордополова // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет – Тернопіль: Економічна думка – 2011. – Вип. 8. – Частина 2. – С. 95-98.

11. Гордополов В.Ю. Новий сценарій фінансового аналізу діяльності підприємств для аналітичної інформаційної системи «AuditExpert» / В.Ю. Гордополов, В.І. Волинець, Н.В. Гордополова // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – Вип. 36. – Частина II. Том 2. – С. 28-35.

12. Гудзь О.Є. Дебіторська та кредиторська заборгованість в системі управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств / О.Є. Гудзь // Облік і фінанси АПК. – 2017. – № 1–2. – С. 65–70.

13. Гуня В.О. Удосконалення класифікації кредиторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності підприємств / В.О. Гуня. // Економічний простір. - 2014. - № 19. - С. 124–131.

14. Гуцаленко Л. В. Реалізація контрольної функції обліку в управлінні поточними зобов'язаннями підприємств / Л. В. Гуцаленко // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2015. - Вип. 2(1.1). - С. 43-48.

15. Журавель Н. О. Використання SWOT-аналізу при визначенні відносин підприємства з постачальниками / Н. О. Журавель // Управління розвитком . - 2013. - № 12. - С. 123-126.

16. Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку №37. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [Users/User/Downloads/МСБО%2037.pdf](#)

17. Зеленко С.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю за товари, роботи, послуги. / С.В. Зеленко // Економічні науки. - 2014. - № 11 (41). - С. 65–71.

18. Іванов Є.О. Класифікація факторів, що впливають на загальний рівень кредиторської заборгованості підприємства / Є.О. Іванов // Вісник МСУ. Вип.1–2. Т.VIII: Економічні науки. - Харків, 2017. - С. 35–38.

19. Ізмайлова Н.В. Стан та тенденції дебіторської та кредиторської заборгованості: макроекономічний аспект / Н.В. Ізмайлова // Формування ринкових відносин в Україні. - 2018. - №4. – С. 12-17.

20. Коблянська І. О. Методика обліку і аудиту розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками [Електронний ресурс] / І. О. Коблянська, Г. Ю. Коблянська, Ж. В. Гребенчук // Modern economics. - 2017. - № 3. - С. 78-87. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2017_3_11

21. Кондратюк Д. М. Оптимальний постачальник як чинник конкурентоспроможності підприємства [Електронний ресурс] / Д. М. Кондратюк. // Економіка. Управління. Інновації . - 2014. - № 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2014_1_53.pdf

22. Курганська Н.М. Оцінка зобов'язань у бухгалтерському обліку / Н.М. Курганська // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник наукових праць / Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". - Суми, 2018. - Вип. 23. - С. 335-339.

23. Мазур В. А. Методика аналізу фінансового стану підприємства відповідно до вимог внутрішніх і зовнішніх користувачів [Електронний ресурс] / В. А. Мазур, О. Ф. Томчук, Ю. Ю. Браніцький // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. - 2017. - № 3. - С. 7-20. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2017_3_3

24. Майборода О.Є. Характеристика сутності та поняття дебіторської і кредиторської заборгованості / О.Є. Майборода, І.П. Косарева, І.О. Корабейнікова // Економіка та управління підприємствами. – 2018. - № 15. – С. 396-402.

25. Матицина Н.О. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління кредиторською заборгованістю / Н.О. Матицина // Бухгалтерський облік і аудит. - 2015.- № 12. - С. 38–42.

26. Матюха В. І. Актуальні проблеми аналізу розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками / В. І. Матюха, Г. В. Мисака // Молодий

вчений. - 2018. - № 1(2). - С. 930-932.

27. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua.

28. Міщенко Н.Д. Кредиторська заборгованість торговельного підприємства: проблеми оцінки та управління. / Н.Д. Міщенко, А.І. Міщук // Науковий вісник НЛТУ України. - 2018. - Вип. 22.3. - С. 292–295.

29. Мушинський В.В. Формування облікової політики щодо виконання та зміни зобов'язань підприємства з урахуванням інтересів користувачів / В.В. Мушинський // Зимові читання, присвячені видатним вченим в галузі бухгалтерського обліку, аналізу і контролю : збірник тез Одинадцятої Всеукраїнської наукової Internet-конференції ЖДТУ. – 2013. – С. 76-78 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://eztuir.ztu.edu.ua/5456/1/76.pdf>

30. Назарова К.О. Аналіз діяльності бюджетних установ [Текст] : навч. посібник / К. О. Назарова, Т. А. Кумченко ; заг. ред. Г. О. Кравченко ; Київський національний торговельно-економічний ун-т. - К. : КНТЕУ, 2006. - 208 с.

31. Назарова К.О. Аудит оцінки фінансових інструментів / К.О. Назарова, О.М. Задніпровський // Вісник КНТЕУ. - К.: - 2018. - № 5. - С. 85-97.

32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» / Затверджено наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07 лют. 2013 р., із змінами [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.

33. Офіційний сайт ТОВ «М.М.Мегрі» [Електронний ресурс] / Режим доступу : https://mmmegri.prom.ua/about_us

34. Панченко О. М. Формування облікової політики підприємства щодо кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги / О. М. Панченко, К. Р. Савченко // Сталий розвиток економіки. - 2015. - № 4. - С. 163-169. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2015_4_25.

35. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

36. Подолянчук О. А. Кредиторська заборгованість як специфічне джерело формування капіталу підприємства [Електронний ресурс] / О. А. Подолянчук, В. М. Чорна // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2011. - Вип. 3. - С. 193-197. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2011_3_35

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Мінфіну України від 08.10.99 N 237. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ Мінфіну України від 31.01.2000 р. № 20. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999р. №290. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. №318. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.06.2001 р. № 303 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.

42. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Мінфіну від 24.05.95 р. № 88. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

43. Попазова О.В. Тенденції змін дебіторської та кредиторської заборгованостей на підприємствах України / О.В. Попазова // Агросвіт. - 2013. - №7. - С. 40–44.

44. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV за станом на 18.09.2019 р. / Верховна Рада

України. Київ. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

45. Симоненко В.К. Аудит ефективності: проблеми адаптації та впровадження / В.К. Симоненко // Вісник КНТЕУ. - К.: - 2014. - № 2. - С. 5-15.

46. Таратута Л.В. Управління поточною кредиторською заборгованістю в умовах кризи / Л.В. Таратута // Сталій розвиток економіки : Всеукр. наук.-виробнич. журнал. – 2019. – № 4. – С. 220–228.

47. Томчук О.Ф. Аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю підприємства / О.Ф. Томчук // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. - 2018. - № 2 (69). - С. 160–164.

48. Управління дебіторською та кредиторською заборгованостями підприємств оптової торгівлі [Текст] : монографія / Н.О., Власова, Л.Л. Носач. Харків: ХДУХТ, 2016. - 229 с.

49. Цал-Цалко Ю. С. Економічний аналіз пасивів в системі управління підприємством. / Ю.С. Цал-Цалко // Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки. - 2019. - № 4 (62). - С. 199–201.

50. Черненко Л.В. Контроль у системі управління кредиторською заборгованістю / Л.В. Черненко // Економіка АПК. – 2016. – № 6. – С. 85–90.

51. Чубенко О.В. Аналіз кредиторської заборгованості [Електронний ресурс] / О.В. Чубенко // Економіка / Фінансові відносини. – Режим доступу:
<http://www.rusnauka.com/Economics.htm>.

52. Шемаєва Л.Г. Управління стратегічною взаємодією підприємств з кредиторами / Л.Г. Шемаєва // Регіональна економіка. – 2017. – № 2. – С. 277-278.

ДОДАТКИ

Автор	Визначення
Панченко О.М. [34, с. 164]	- складова кругообігу капіталу, котра виступає предметом обов'язкових правовідносин між боржником і його кредитором, що виникли на стадії постачання і мають гривневий еквівалент.
Матицина Н.О. [25, с. 39]	- заборгованість, що виникає при розрахунках з постачальниками і іншими кредиторами; тимчасове використання в грошовому обігу коштів кредиторів.
Ізмайлова Н.В. [19, с. 15]	- є різновидом комерційного кредиту, який виступає важливим фактором стабілізації фінансового стану підприємства.
Майборода О.Є., Косарева І.П. [24, с. 398]	- це форма розрахунку за товари і послуги, які придбають у процесі операцій компанії, що періодично повторюються і використовуються у виробництві (в якості сировини) чи для перепродажу.
Міщенко Н.Д., Міщук А.І. [28, с. 293]	- це суми, які нараховуються постачальникам за купівлю у них товарів або послуг в кредит.
Гнатенко Є.П., Волошина В.В. [8, с. 40]	- це заборгованість підприємства іншим юридичним і фізичним особам, що виникла у результаті здійснених раніше дій (подій), оцінена в гривнях і щодо якої у підприємства існують зобов'язання її погашення в певний строк.
Цал-Цалко Ю.С. [49, с. 200]	- тимчасове залучення активів у господарську діяльність підприємства завдяки тимчасово безоплатного одержання майна інших суб'єктів господарювання.
Гуцаленко Л.В. [14, с. 45]	- це короткострокові зобов'язання підприємств перед постачальниками ресурсів, за розрахунками з бюджетом або перед іншими кредиторами.
Томчук О.Ф. [47, с. 161]	- виникає (або погашається) при здійсненні фірмою будь-яких операцій, що пов'язані з рухом грошей, ресурсів або прийняттям на себе відповідних зобов'язань.
Гудзь О.Є. [12, с. 68]	- представляє найбільш короткостроковий вид використовуваних підприємством позикових коштів. Формування кредиторської заборгованості обумовлене різними термінами нарахування коштів на рахунки і погашення зобов'язань.
Береза С.Л. [2, с. 34]	- це тимчасово залучені суб'єктом у власне користування грошові кошти, які підлягають поверненню юридичній або фізичній особі.

Наукові дефініції поняття «кредиторська заборгованість»

Джерело: побудовано автором

Ключові характеристики кредиторської заборгованості

- виступає в ролі безкоштовного джерела позикових коштів;

- як джерело формування капіталу дозволяє знизити його позикову частку і повну вартість;

- тривалість фінансового циклу безпосередньо залежить від величини кредиторської заборгованості;

- впливає на обсяг грошових коштів, необхідних для фінансування оборотних активів;

- чим більше сума боргу, тим менше грошових коштів повинна залучити структура для фінансування власної економічної діяльності;

- обсяг економічної діяльності організації, у тому числі обсяг випущеної і реалізованої продукції, впливає на повну суму заборгованості;

- витрати компанії зростають у міру збільшення обсягу продукції, що випускається, відповідно, це призводить до підвищення суми кредиторської заборгованості.

Ключові характеристики кредиторської заборгованості

Джерело: побудовано автором

Елементи моделі	Характеристика			
↓ Мета аналізу	Оцінка платіжної дисципліни постачальників та підрядників Аналіз ризиків поточної кредиторської заборгованості Виявлення у складі кредиторської заборгованості зобов'язань, малоімовірних для стягнення Розробка оптимальної політики, спрямованої в напрямі прискорення розрахунків й зниження ризику неплатежів			
Завдання аналізу	Оцінювання величини, структури та динаміки кредиторської заборгованості за видами з використанням прийомів горизонтального і вертикального аналізу Дослідження структури кредиторської заборгованості за строками утворення з метою з'ясування стану платіжної дисципліни Комплексне оцінювання кредиторської заборгованості за системою відносних показників			
Об'єкт аналізу	Фінансовий стан підприємства			
	Ліквідність та платоспроможність	Фінансова стійкість	Рентабельність	Ефективність діяльності
Суб'єкт аналізу	Бухгалтерська, фінансова, економічна служби підприємства	Керівники функціональних та структурних підрозділів	Власники підприємства	Зовнішні користувачі інформації
Інформаційне забезпечення	Зовнішня інформація		Внутрішня інформація	
	Нормативно-довідкова		Облікова, звітна, поза облікова	
Методичні прийоми	Економіко-логічні методи		Економіко-математичні методи	
Система економічних показників	Абсолютні вартісні показники		Відносні показники	
	Поточні зобов'язання		Структура кредиторської заборгованості, Динаміка поточної кредиторської заборгованості, показники інтенсивності процесів	
Узагальнення і реалізація результатів аналізу	Узагальнення результатів		Реалізація результатів	
	<ul style="list-style-type: none"> - систематизація інформації; - оцінка кредиторської заборгованості; - розробка заходів щодо поліпшення обліку кредиторської заборгованості у майбутньому; - оформлення результатів аналізу та передача їх в управлінські структури для реалізації запропонованих заходів. 		<ul style="list-style-type: none"> - оцінка варіантів заходів поліпшення аналізу кредиторської заборгованості; - вибір оптимального варіанту заходів щодо поліпшення обліку кредиторської заборгованості; - прийняття рішення щодо реалізації обраного варіанту заходів; - доведення прийнятого рішення до виконавців 	

*Організаційно-методична модель аналізу
кредиторської заборгованості*

Джерело: побудовано автором

Додаток В.1

Підприємство ТОВ «М.М.Мегрі»
 Територія Київська обл.
 Організаційно-правова форма господарювання ТОВ
 Вид економічної діяльності **Неспеціалізована оптова торгівля**
 Середня кількість працівників **45**
 Адреса, телефон **02094, м.Київ, Деснянський район, вул.
 Магнітогорська, будинок 1-Б, офіс 204**

Дата (рік, місяць,
число)

КОДИ

31.12.2014

за ЄДРПОУ

20033533

за КОАТУУ

8036100000

за КОПФГ

230

за КВЕД

65.12

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2014**

року

Форма №1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		556
Основні засоби:	1010	11116	13384
первісна вартість	1011	26148	29856
знос	1012	15032	16468
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	11116	13944
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3028	3820
Виробничі запаси	1101		
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховання	1115		
Векселі одержані	1120		

Продовження додатку В.1

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	520	760
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	172	876
з бюджетом	1135	108	
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	340	52
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	64	28
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	28	76
Усього за розділом II	1195	4260	5616
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	15376	19560
	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Пасив	1	2	3
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	1100	1100
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8716	8716
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4416	7816
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	14232	17632
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		

Продовження додатку В.1

резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		424
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	676	164
товари, роботи, послуги	1615	68	420
розрахунки з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунки зі страхування	1625	64	88
розрахунки з оплати праці	1630	196	228
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635		
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	80	48
Усього за розділом III	1695	1148	1924
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
БАЛАНС	1900	15376	19560

Продовження додатку В.1

Підприємство **ТОВ «М.М.Мегрі»**
 Територія **Київська обл.**
 Організаційно-правова форма господарювання **ТОВ**
 Вид економічної діяльності **Неспеціалізована оптова торгівля**
 Середня кількість працівників **45**
 Адреса, телефон **02094, м.Київ, Деснянський район, вул. Магнітогорська, будинок 1-Б, офіс 204**

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за КОПФГ
 за КВЕД

КОДИ
31.12.2015
20033533
8036100000
230
65.12

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2015**

року

Форма №1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	556	
Основні засоби:	1010	13384	16192
первісна вартість	1011	29856	34888
знос	1012	16468	18700
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	13944	16192
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3820	3688
Виробничі запаси	1101		
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		

Продовження додатку В.1

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	760	160
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	876	100
з бюджетом	1135		2092
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	52	456
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	28	44
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	76	
Усього за розділом II	1195	5616	6540
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	19560	22732
Пасив	Код рядка	На кінець звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	4	
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	1100	1100
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8716	8716
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7816	9888
Неоплачений капітал	1425		
Вилучинний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	17632	19704
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		

Продовження додатку В.1

резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	424	1296
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	164	368
товари, роботи, послуги	1615	420	252
розрахунки з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунки зі страхування	1625	88	148
розрахунки з оплати праці	1630	228	392
Поточна кредиорська заборгованість за одержаними авансами	1635		
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	48	184
Усього за розділом III	1695	1924	3024
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
БАЛАНС	1900	19560	22732

Продовження додатку В.1

Підприємство **ТОВ «М.М.Мегрі»**
 Територія **Київська обл.**
 Організаційно-правова форма господарювання **ТОВ**
 Вид економічної діяльності **Неспеціалізована оптова торгівля**
 Середня кількість працівників **45**
 Адреса, телефон **02094, м.Київ, Деснянський район, вул.
 Магнітогорська, будинок 1-Б, офіс 204**

Дата (рік, місяць,
число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ
31.12.2016
20033533
8036100000
230
65.12

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2016**

року

Форма
№1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	16192	17328
первісна вартість	1011	34888	37840
знос	1012	18700	20512
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	16192	17328
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3688	3912
Виробничі запаси	1101		
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		

Продовження додатку В.1

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	160	100
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	100	121
з бюджетом	1135	2092	2501
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	456	557
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	44	42
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	6540	7233
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	22732	24561
	Код	На кінець	На кінець
Пасив	рядка	звітнього	звітнього
1	2	4	
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	1100	1100
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8716	8834
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9888	10815
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	19704	20749
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		

Продовження додатку В.1

резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1296	2113
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	368	592
товари, роботи, послуги	1615	252	338
розрахунки з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунки зі страхування	1625	148	127
розрахунки з оплати праці	1630	392	487
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635		
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	184	155
Усього за розділом III	1695	3024	3812
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття			
	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
	1800		
БАЛАНС	1900	22732	24561

Продовження додатку В.1

Підприємство **ТОВ «М.М.Мегрі»**
 Територія **Київська обл.**
 Організаційно-правова форма господарювання **ТОВ**
 Вид економічної діяльності **Неспеціалізована оптова торгівля**
 Середня кількість працівників **45**
 Адреса, телефон **02094, м.Київ, Деснянський район, вул.
 Магнітогорська, будинок 1-Б, офіс 204**

Дата (рік, місяць,
число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ
31.12.2017
20033533
8036100000
230
65.12

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017**

року

Форма
№1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	17328	17993
первісна вартість	1011	37840	39823
знос	1012	20512	21830
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	17328	21830
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3912	2241
Виробничі запаси	1101		
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		

Продовження додатку В.1

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	100	45
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	121	193
з бюджетом	1135	2501	2312
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	557	771
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	42	57
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	7233	5619
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	24561	27449
	Код	На кінець	На кінець
Пасив	рядка	звітнього	звітнього
1	2	4	
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	1100	1100
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8834	8564
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	10815	11173
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	20749	20837
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		

Продовження додатку В.1

резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	2113	4508
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	592	412
товари, роботи, послуги	1615	338	554
розрахунки з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунки зі страхування	1625	127	184
розрахунки з оплати праці	1630	487	612
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635		
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	155	342
Усього за розділом III	1695	3812	6612
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття			
	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
	1800		
БАЛАНС	1900	24561	27449

Продовження додатку В.1

Підприємство **ТОВ «М.М.Мегрі»**
 Територія **Київська обл.**
 Організаційно-правова форма господарювання **ТОВ**
 Вид економічної діяльності **Неспеціалізована оптова торгівля**
 Середня кількість працівників **45**
 Адреса, телефон **02094, м.Київ, Деснянський район, вул. Магнітогорська, будинок 1-Б, офіс 204**

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за КОПФГ
 за КВЕД

КОДИ
31.12.2018
20033533
8036100000
230
65.12

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2018**

року

Форма №1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	17993	18788
первісна вартість	1011	39823	40272
знос	1012	21830	2484
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	21830	18788
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2241	5476
Виробничі запаси	1101		
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		

Продовження додатку В.1

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	45	160
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	193	348
з бюджетом	1135	2312	3
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	771	1088
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	57	3876
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190		12
Усього за розділом II	1195	5619	10992
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		1004
БАЛАНС	1300	27449	30780
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	1100	1096
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8564	8716
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11173	17564
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	20837	27380
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		

Продовження додатку В.1

резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	4508	
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	412	304
товари, роботи, послуги	1615	554	12
розрахунки з бюджетом	1620		1252
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунки зі страхування	1625	184	528
розрахунки з оплати праці	1630	612	1252
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635		
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	342	44
Усього за розділом III	1695	6612	3400
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття			
	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
	1800		
БАЛАНС	1900	27449	30780

Підприємство ТОВ «М.М.Мегрі»

Дата (рік, місяць,
число)

за ЄДРПОУ

КОДИ

31.12.2014

20033533

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2014 рік

Форма №2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	40912	
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	28604	
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	12308	
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	72	
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	4772	
Витрати на збут	2150	1672	
Інші операційні витрати	2180	172	
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	5764	
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	4	
Інші доходи	2240	44	
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	56	
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	340	

Продовження додатку В.1

Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	5416	
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2012	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	3404	
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3404	

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ

ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	22836	
Витрати на оплату праці	2505	4360	
Відрахування на соціальні заходи	2510	1740	
Амортизація	2515	1852	
Інші операційні витрати	2520	4264	
Разом	2550	35052	

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Продовження додатку В.1

Підприємство ТОВ «М.М.Мегрі»

Дата (рік,
місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ

31.12.2015

20033533

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2015 рік

Форма №2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	45588	40912
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	34948	28604
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	10640	12308
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	132	72
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	5036	4772
Витрати на збут	2150	2448	1672
Інші операційні витрати	2180	544	172
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	2740	5764
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	4	4
Інші доходи	2240		44
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250		56
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	220	340

Продовження додатку В.1

Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	2524	5416
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	452	2012
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2072	3404
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2072	3404

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Матеріальні затрати	2500	29132	22836
Витрати на оплату праці	2505	5556	4360
Відрахування на соціальні заходи	2510	2176	1740
Амортизація	2515	2248	1852
Інші операційні витрати	2520	3376	4264
Разом	2550	42484	35052

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Підприємство ТОВ «М.М.Мегрі»

Дата (рік,
місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ
31.12.2016
20033533

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік

Форма №2

Код за ДКУД

1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	54123	45588
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	39952	34948
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	14171	10640
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	165	132
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	6218	5036
Витрати на збут	2150	2712	2448
Інші операційні витрати	2180	783	544
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	4623	2740
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	7	4
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	334	220

Продовження додатку В.1

Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	4296	2524
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	713	452
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	3583	2072
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3583	2072

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Матеріальні затрати	2500	33128	29132
Витрати на оплату праці	2505	6045	5556
Відрахування на соціальні заходи	2510	2612	2176
Амортизація	2515	3902	2248
Інші операційні витрати	2520	4652	3376
Разом	2550	50339	42484

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Підприємство ТОВ «М.М.Мегрі»

Дата (рік,
місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ

31.12.2017

20033533

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 рік

Форма №2

Код за ДКУД

1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	63177	54123
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	44578	39952
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	18599	14171
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	312	165
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	7790	6218
Витрати на збут	2150	3412	2712
Інші операційні витрати	2180	900	783
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	6809	4623
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	67	7
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	552	334

Продовження додатку В.1

Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	6324	4296
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1312	713
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	5012	3583
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5012	3583

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Матеріальні затрати	2500	35667	33128
Витрати на оплату праці	2505	7912	6045
Відрахування на соціальні заходи	2510	3918	2612
Амортизація	2515	5039	3902
Інші операційні витрати	2520	6769	4652
Разом	2550	59305	50339

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Продовження додатку В.1

Підприємство ТОВ «М.М.Мегрі»

Дата (рік,
місяць, число)
за ЄДРПОУКОДИ
31.12.2018
20033533**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік**

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття 1	Код рядка 2	За звітний період 3	За попередній період 4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	70124	63177
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	48508	44578
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	21620	18599
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	284	312
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	6948	7790
Витрати на збут	2150	3812	3412
Інші операційні витрати	2180	668	900
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	10476	6809
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		67
Інші доходи	2240	84	
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	80	
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	84	552
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		

Продовження додатку В.1

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	7676	6324
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		1312
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	7676	5012
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	7676	5012

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Матеріальні затрати	2500	12668	35667
Витрати на оплату праці	2505	10816	7912
Відрахування на соціальні заходи	2510	4084	3918
Амортизація	2515	2812	5039
Інші операційні витрати	2520	30200	6769
Разом	2550	60580	59305

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За звітний період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

**Динаміка формування кредиторської заборгованості
ТОВ «М.М.Мегрі» протягом 2014-2018 р., тис.грн.**

Показники	Роки					2018 р. до 2014 р.	
	2014	2015	2016	2017	2018	+, -	%
Поточна кредиторська заборгованість перед банками	424	1296	2113	4508	1000	576	135,85
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	164	368	592	412	304	140	85,37
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	420	252	338	554	264	-156	-37,14
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	88	148	127	184	528	440	500,00
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	228	392	487	612	1252	1024	449,12
Інша поточна кредиторська заборгованість	600	568	155	342	52	-548	-91,33
Разом	1924	3024	3812	6612	3400	1476	76,72

Джерело: побудовано автором

**Структура формування кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі»
протягом 2014-2018 р.**

Показники	2014		2015		2016		2017		2018		2018 р. до 2014 р. (п.с.)
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	
Поточна кредиторська заборгованість перед банками	424	22,0	1296	42,9	2113	55,4	4508	68,2	1000	29,4	7,4
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	164	8,5	368	12,2	592	15,5	412	6,2	304	8,9	0,4
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	420	21,8	252	8,3	338	8,9	554	8,4	264	7,8	-14,1
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	88	4,6	148	4,9	127	3,3	184	2,8	528	15,5	11,0
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	228	11,9	392	13,0	487	12,8	612	9,3	1252	36,8	25,0
Інша поточна кредиторська заборгованість	600	31,2	568	18,8	155	4,1	342	5,2	52	1,5	-29,7
Разом	1924	100,0	3024	100,0	3812	100,0	6612	100,0	3400	100,0	x

Джерело: побудовано автором

**Аналіз питомої ваги кредиторської заборгованості
в пасивах підприємства ТОВ «М.М.Мегрі» за 2014-2018 р.**

Показники	Роки					2018 р. до 2014 р.	
	2014	2015	2016	2017	2018	+, -	%
Загальні зобов'язання підприємства, тис.грн.	19560	22732	24561	27449	30780	11220	57,36
Власний капітал підприємства, тис.грн.	17632	19704	20749	20837	27380	9748	55,29
Довгострокова кредиторська заборгованість, тис.грн.	0	0	0	0	0	0	0,00
Поточна кредиторська заборгованість, тис.грн.	1924	3024	3812	6612	3400	1476	76,72
Частка власного капіталу в пасивах, %	90,1	86,7	84,5	75,9	89,0	-1,1	x
Частка поточної кредиторської заборгованості в пасивах, %	9,9	13,3	15,5	24,1	11,0	1,1	x

Джерело: побудовано автором

Модель проведення аналізу кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі»

Джерело: побудовано автором

Методика ABC-аналізу та XYZ-аналізу кредиторської заборгованості

ТОВ «М.М.Мегрі»

№ з/п	Асортиментні групи запасів в розрізі основних постачальників	Частка кредиторської заборгованості у загальній її сумі, %	Клас ресурсної групи	Класифікація постачальників залежно від рівня сталості поставок і важливості кредитора
1	Дитячі шампуні	30,30	Група А	
	Постачальник 1			Група Х
	Постачальник 2			Група Z
	Постачальник 3			Група Y
2	Гелі для гоління	23,70	Група А	
	Постачальник 1			Група Y
	Постачальник 2			Група Y
3	Креми	15,20	Група В	
	Постачальник 1			Група Х
	Постачальник 2			Група Y
	Постачальник 3			Група Z
4	Бальзами	11,40	Група В	
	Постачальник 1			Група Х
	Постачальник 2			Група Y
5	Охолоджуючі гелі	9,50	Група С	
	Постачальник 1			Група Х
	Постачальник 2			Група Y
	Постачальник 3			Група Z
6	Побутова хімія	7,30	Група С	
	Постачальник 1			Група Y
	Постачальник 2			Група Х
	Постачальник 3			Група Z
	Постачальник 4			Група Y
7	Тоніки для волосся	2,60	Група С	
	Постачальник 1			Група Х
	Постачальник 2			Група Z
	Постачальник 3			Група Y
	Постачальник 4			Група Y
	Разом	100,00		

Джерело: побудовано автором

Порівняльна оцінка співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі» за 2014-2018 р.

Показники	Роки					2018 р. до 2014 р.	
	2014	2015	2016	2017	2018	+, -	%
Поточна дебіторська заборгованість	1688	2808	3279	3321	1599	-89	-5,27
Поточна кредиторська заборгованість	1924	3024	3812	6612	3400	1476	76,72
Перевищення поточної заборгованості							
- дебіторської	-	-	-	-	-	-	-
- кредиторської	236	216	533	3291	1801	1565	663,14
Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	0,88	0,93	0,86	0,50	0,47	-0,41	x
Рекомендоване значення коефіцієнту	0,9-1,0	0,9-1,0	0,9-1,0	0,9-1,0	0,9-1,0	x	x
Відхилення від рекомендованого значення	-0,12	-0,07	-0,14	-0,50	-0,53	-0,41	x

Джерело: побудовано автором

**Аналіз якості формування кредиторської заборгованості ТОВ
«М.М.Мегрі» протягом 2014-2018 р.**

Показники	Роки					2018 р. до 2014 р.
	2014	2015	2016	2017	2018	
Розрахункові дані						
Чистий дохід від реалізації продукції, тис.грн.	40912	45588	54123	63177	70124	29212
Поточна кредиторська заборгованість, тис.грн.	1924	3024	3812	6612	3400	1476
Загальний капітал, тис.грн.	19560	22732	24561	27449	30780	11220
Загальні зобов'язання та забезпечення, тис.грн.	1924	3024	3812	6612	3400	1476
Оборотні активи, тис.грн.	5616	6540	7233	5619	10992	5376
Поточна дебіторська заборгованість, тис.грн.	1688	2808	3279	3321	1599	-89
Показники ефективності						
Коефіцієнт обертання поточної кредиторської заборгованості	21,26	15,08	14,20	9,55	20,62	-0,64
Тривалість одного обороту (середній період погашення) поточної кредиторської заборгованості, днів	16,93	23,88	25,36	37,68	17,45	0,52
Коефіцієнт обертання поточної дебіторської заборгованості	24,24	16,24	16,51	19,02	43,85	19,62
Тривалість одного обороту (середній період погашення) поточної дебіторської заборгованості, днів	14,85	22,17	21,81	18,92	8,21	-6,64
Частка поточної кредиторської заборгованості в капіталі, %	9,84	13,30	15,52	24,09	11,05	1,21
Частка поточної кредиторської заборгованості в зобов'язаннях і забезпеченнях, %	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Відношення поточної кредиторської заборгованості до оборотних активів, %	34,26	46,24	52,70	117,67	30,93	-3,33
Припадає поточної кредиторської заборгованості на 1 грн поточної дебіторської заборгованості, грн	1,14	1,08	1,16	1,99	2,13	0,99
Відношення поточної кредиторської заборгованості до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), %	4,70	6,63	7,04	10,47	4,85	0,15
Коефіцієнт співвідношення періодів погашення поточної дебіторської та поточної кредиторської заборгованості	0,88	0,93	0,86	0,50	0,47	-0,41

Джерело: побудовано автором

Вміст аналітичної інформації у запропонованій відомості розрахунків із постачальниками (підрядниками) у ТОВ «М.М.Мегрі»

- – конкретна поставка товарно-матеріальних цінностей (послуг);
- – умови продажу товарно-матеріальних цінностей (послуг), а саме форма цивільно-правового договору, згідно з яким здійснюється поставка, його номер та дата укладання;
- – передплата за поставку товарно-матеріальних цінностей (послуг);
- – фактична заборгованість за даною поставкою;
- – заборгованість за попередні поставки;
- – дата та сума фактичного погашення заборгованості за конкретною поставкою;
- – залишок несплаченої та наявність простроченої заборгованості певному постачальнику;
- – інші умови щодо розрахунків із постачальниками (підрядниками).

Вміст аналітичної інформації у запропонованій відомості розрахунків із постачальниками (підрядниками) у ТОВ «М.М.Мегрі»

Джерело: побудовано автором

Основні задачі бухгалтера-аналітика з питань управління кредиторською заборгованістю у ТОВ «М.М.Мегрі»

- - обґрунтування можливості виникнення кредиторської заборгованості;
- - визначення політики надання кредиту для різних груп постачальників і видів продукції;
- - контроль розрахунків з кредиторами за відстрочену або прострочену заборгованість та вивчення причин недотримання договірної дисципліни;
- - своєчасне визначення прийомів прискорення обігу оборотних активів і зменшення безнадійних боргів;
- - забезпечення умов продажів, що гарантують надходження грошових коштів;
- - прогноз надходжень грошових коштів від кредиторів.

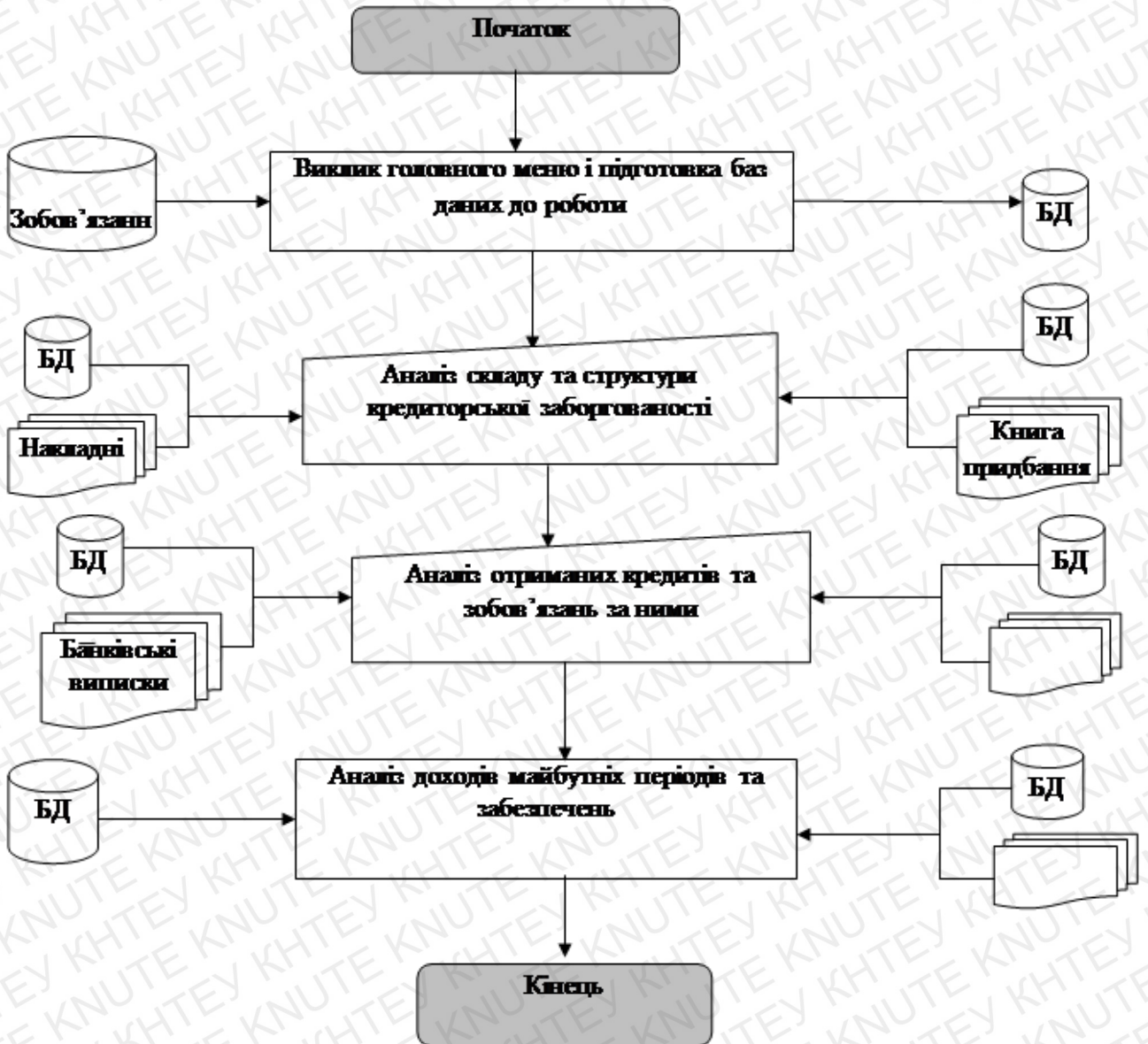
Основні задачі бухгалтера-аналітика з питань управління кредиторською заборгованістю у ТОВ «М.М.Мегрі» (розроблено автором)

Джерело: побудовано автором

Механізм дієвої системи ефективного управління кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі» (розроблено автором)

Джерело: побудовано автором

Алгоритм вирішення задачі з аналізу кредиторської заборгованості підприємства ТОВ «М.М.Мезрі»

Джерело: побудовано автором

Аналітичні завдання аудиторської перевірки кредиторської заборгованості
ТОВ «М.М.Мегрі»

- аналіз правильності складання первинної документації з формування зобов'язань;
- аналіз правильності визначення зобов'язань;
- аналіз правильності оцінки і класифікації зобов'язань;
- аналіз реальності утворення зобов'язань;
- аналіз своєчасності погашення зобов'язань;
- аналіз правильності бухгалтерського обліку зобов'язань;
- аналіз правильності вирахування належних податків і платежів та своєчасності їх платежу.

*Аналітичні завдання аудиторської перевірки кредиторської заборгованості
ТОВ «М.М.Мегрі»*

Джерело: побудовано автором

Етапи аудиту кредиторської заборгованості ТОВ «М.М.Мегрі»

І етап (підготовчий) – перевірка облікової політики, інструкцій та положень підприємства у частині здійснення розрахунків підприємства, оцінка системи внутрішнього контролю на підприємстві, ознайомлення із способами, обробкою та зберіганням документів, оцінка ризику і визначення рівня суттєвості

ІІ етап (головний) – аудиторська перевірка по-суті: перевірка актів звірки з контрагентами підприємства, договорів постачання продукції (робіт, послуг), протоколи про залік взаємних вимог, проведення позитивних та негативних вибірових запитів, одержання зовнішніх документальних свідчень про можливість погашення зобов'язань, перевірка наявних і безготівкових форм розрахунків (платіжні доручення, акредитиви, векселі)

ІІІ етап (заключний) – полягає в аналізі бухгалтерської звітності з метою висловлення думки щодо правдивого подання інформації

Етапи аудиту кредиторської заборгованості

ТОВ «М.М.Мегрі»

Джерело: побудовано автором